

**2. ULUSLAR ARASI KATILIMLI
TÜRK DIŞ HEKİMLİĞİ TARİHİ SEMPOZYUMU
2. SYMPOSIUM OF THE TURKISH HISTORY OF
DENTISTRY WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION**

11 Aralık Salı–December 11,2012, Tuesday

**PROGRAM VE ÖZET
PROGRAMME AND ABSTRACT**

Yer/Place:

İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi

Prof. Dr. Altan Gülhan Özerkan Toplantı Salonu

Istanbul University Faculty of Medicine Prof. Dr. Altan Gülhan Özerkan Hall

ONURSAL BAŐKANLAR/HONORARY CO-CHAIRS

Alfabetik sırayla / (In Alphabetical Order)

Prof. Dr. Hasan MERİÇ

(İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakóltesi Dekanı)

Prof. Dr. M. Mutahhar ULUSOY

(K.K.T.C. Yakın Doğu Üniversitesi Diş Hekimliği Fakóltesi Dekanı)

Prof. Dr. İlter UZEL

(Aydın Üniversitesi Diş Hekimliği Fakóltesi)

SEMPOZYUM BAŞKANI/SYMPOSIUM PRESIDENT

Prof. Dr. Arın NAMAL

İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakóltesi

DÜZENLEYENLER/ORGANIZED BY

Prof. Dr. Ayőegöl DEMİRHAN ERDEMİR

Prof. Dr. Arın NAMAL

Prof. Dr. Öztan USMANBAŞ

Diş Hekimi Ahmet Doğu ATAMAN

BİLİMSEL KOMİTE/SCIENTIFIC COMMITTEE

Alfabetik sırayla / (In Alphabetical Order)

Dr. Ivelin ANDREEV (BG)

Prof. Dr. Yavuz AYDINTUĞ (TR)

Prof. Dr. N. Bilinç BULUCU (TR)

Doç. Dr. Emin Murat CANGER (TR)

Prof. Dr. Peruze ÇELENK (TR)

Prof. Dr. Serap ÇETİNER (K.K.T.C.)

Prof. Dr. Ayőegöl DEMİRHAN ERDEMİR (TR)

Prof. Dr. Ahmet EFEOĞLU (TR)

Prof. Dr. Mahir GÜNDAY (TR)

Yrd. Doç. Dr. Funda KADIOĞLU (TR)

Yrd. Doç. Dr. Beste KAMIĞOĞULLARI (K.K.T.C.)

Doç. Dr. Övül KÜMBÜĞOĞLU (TR)

Prof. Dr. Hasan MERİÇ (TR)

Prof. Dr. Arın NAMAL (TR)

Prof. Dr. Hikmet SOLAK (K.K.T.C.)

Prof. Dr. Güngör ŞATIROĞLU (TR)

Prof. Dr. Shohistahon ULJAEVA (AZ)

Prof. Dr. Mutahhar ULUSOY (K.K.T.C.)

Prof. Dr. Öztan USMANBAŞ (TR)

Prof. Dr. İlter UZEL (TR)

Prof. Dr. Melek YILDIRIM (TR)

Sayın Katılımcılar,

Türk Diş Hekimliği Tarihi daha çok Türk Tıp Tarihi araştırmaları içinde zaman zaman ele alınarak incelenmiş, fakat arzu edilen ivme ve derinliği kazanamamıştır. Türk Tıp Tarihi Kurumu, tıp tarihi alanında uzmanlaşmış Diş Hekimi üyelerinin teşviki ile, Türk Diş Hekimliği Tarihi'ni başlı başına bir araştırma alanı haline getirmeyi, bu konuda makaleler ve eserler yazılmasını teşvik etmeyi, bu amaçla Türk Tıp Tarihi Kongreleri'ne paralel olarak Türk Diş Hekimliği Tarihi kongrelerinin başlatılmasını önermiştir. Bu teşvik ile, Konya'da 20-24 Mayıs 2008 tarihlerinde Türk Tıp Tarihi Kurumu, Selçuk Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi ve Selçuklu Araştırma Merkezi tarafından düzenlenen 1. Uluslararası Türk Tıp Tarihi Kongresi ve 10.Ulusal Türk Tıp Tarihi Kongresi'nde, Türkiye'de İlk Diş Hekimliği Okulu'nun Kuruluşunun 100. Yılı anısına açılan Seksiyon ile Birinci Ulusal Diş Hekimliği Tarihi Sempozyumu gerçekleştirilmiştir. Bu sempozyumda 18 adet bildiri sunulmuş, bu bildiriler Türk Tıp Tarihi Kurumu bünyesinde, Arın **NAMAL**, Öztan **ÖNCEL** ve Ayşegül **DEMİRHAN ERDEMİR** editörlüğünde yayınlanan "Ülkemizin İlk Diş Hekimliği Okulu İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi 100. Yıla Armağan" adlı kitapta toplanmıştır.

Tıp Tarihi ve Tıp Etiği alanında Diş Hekimleri'nin uzmanlaşması ve kendi mesleki alanlarını araştırmaya yönelmeleri hususunda bizleri teşvik eden ve daima destekleyen İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi mezunu, Diş Hekimliğinde Ortodonti Dalı Uzmanı, Çukurova Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Kurucu Dekanı, Diş Hekimliği Tarihi ve Tıp Tarihi bilim alanlarının değerli Hocası Sayın **Prof. Dr. İlter UZEL**e içten teşekkür borçluyuz. Türk Tıp Tarihi Kurumu çatısı altında her iki Diş Hekimliği Tarihi Sempozyumlarının gerçekleştirilmesini teşvik eden ve destekleyen Kurumun Değerli Başkanı Sayın Prof. Dr. **Ayşegül DEMİRHAN ERDEMİR**'e yine içten teşekkürlerimizi sunarım. Türk Diş Hekimliği Tarihi alanında dersler vererek ve eser yazarak bu yolu açan öncü Hocalarımız Sayın Prof. Dr. **Nuri MUGAN**, Sayın Prof. Dr. **Yüksel NORAS**, Sayın Prof. Dr. **Ahmet EFEOĞLU**, Sayın Prof. **Yavuz AYDINTUĞ** ve Sayın Prof. Dr. **Öztan USMANBAŞA**'a da saygı ve teşekkürlerimizi sunuyoruz. Bu sempozyuma Onursal Başkanlıkları ile ayrı bir değer yükleyen Türkiye'nin İlk Diş Hekimliği Okulu ve Fakültesi'nin kuruluşunun 100. Yılında ve halen Dekanı olan Sayın Prof. Dr. **Hasan MERİÇ**, Yavru Vatan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde kurulan ilk Diş Hekimliği Fakültesi olan ve 2011-2012 Eğitim-Öğretim Yılı'nda ilk mezunlarını vermiş olmasından büyük bir mutluluk ve gurur duyduğumuz Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Yakın Doğu Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'nin Dekanı Sayın Prof. Dr. **M. Mutahhar ULUSOY** ve bilim alanımızdaki seçkin yerine vurgu yaptığımız Hocamız Sayın Prof. Dr. **İlter UZEL**'e sempozyumun tüm katılımcıları adına derin saygı ve teşekkürlerimizi arz ediyorum.

Bu Sempozyum, ülkemizde yaygınlık kazanmakta olan Diş Hekimliği Fakülteleri'nin kuruluş ve faaliyetlerine ilişkin tarihçelerin bildiriler şeklinde sunulmasını ve bu bildirilerin ileride ayrı bir Bildiri Kitabı'nda toplanması yoluyla, Diş Hekimliği Fakültelerimizin kuruluş ve gelişimlerini tanıtan bir kaynak eser oluşturmayı amaçlamıştır. Davetimize karşın, bazı mazeretlerle burada temsil edilemeyen Diş Hekimliği Fakültelerimizin tarihçeleri üzerinde de çalışılacak ve hedeflediğimiz eser, Türk Tıp Tarihi Kurumu'nun bir çalışması olarak okurla buluşacaktır.

Tüm katılımcıları, İkinci Ulusal Diş Hekimliği Sempozyumu'nun Başkanı olma onurunu taşıyarak, bu anlamlı bilimsel etkinliğe destek verdikleri için en içten teşekkürlerimle ve saygıyla selamlıyorum.

Prof. Dr. Arın Namal
İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi
Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı

Dear Participants,

History of Turkish Dentistry has been mostly dealt and analysed within the History of Turkish Medicine researches from time to time, but it could not gain the desired momentum and depth. Turkish Society for the History of Medicine offered making the History of Turkish Dentistry a research area on its own, encouraging writing articles and pieces on this subject, commencing congresses on the History of Turkish Dentistry, parallel to congresses on History of Turkish Medicine for that purpose, with the incentives by members of Dentists who are specialized on the history of medicine. With this incentive, the Section that is opened in memory of the 100th Year of the First Dentistry School in Turkey, in the 1st International Congress of Turkish Medicine History and in 10th National Congress of Turkish Medicine History, held by the Turkish Society for the History of Medicine, Selcuk University Meram Medical Faculty and Selcuklu Research Center in Konya on 20-24 May 2008, is carried out. In this symposium, 18 pronouncements were presented, these pronouncements were collected in the book named "A Gift to the 100th Year of Our Country's First Dentistry School: Istanbul University Faculty of Dentistry" published with the editorship of **Arin NAMAL**, **Öztañ ÖNCEL** and **Aysegül DEMİRHAN ERDEMİR**, within Turkish Society for the History of Medicine.

We owe our thanks to Honorable Prof. Dr. **İlter UZEL**, who is the bachelor of Istanbul University Faculty of Dentistry, an Orthodontist, the Founder Dean of Çukurova University Faculty of Dentistry, the precious Professor of the science fields of History of Dentistry and Medicine, who have always encouraged and supported us on the Dentists' becoming specialized in the History of Medicine and Medical Ethics and being lead towards researching their own professional field.

I also express my sincere thanks to Dear Prof. Dr. Aysegül Demirhar Erdemir, the Chairman of the Society, who have encouraged and supported performing the two Symposiums on the History of Dentistry under the roof of Turkish Society for the History of Medicine. We also express our respects and thanks to Dear Prof. Dr. **Nuri MUGAN**, to Prof. Dr. **Yuksel NORAS**, to Prof. Dr. **Ahmet EFE-OĞLU**, to Prof. **Yavuz AYDINTUĞ** and to Prof. Dr. **Öztañ USMANBAS**, our pioneer Dentistry scientists who have given lectures and written works on the History of Turkish Dentistry. On behalf of all participants of the symposium, I express our deepest respects and thanks to Dear Prof. Dr. **Hasan MERİÇ**, Dean of the First Dentistry School and Faculty in Turkey, who have also prized this symposium with his Honorary Presidentship, to Dear Prof. Dr. **M. Mutahhar ULUSOY**, the Dean of Turkish Republic of Northern Cyprus Near East University Faculty of Dentistry, which is the first Faculty of Dentistry founded in the Turkish Republic of Northern Cyprus, which we are glad and proud of its producing the first graduates in 2011-2012, and to Dear Prof. Dr. **İlter UZEL**, the Academic Member of Aydın University Faculty of Dentistry, whose exclusive place in our science area we emphasize. This Symposium aims to present the history of the foundation and activities of Faculties of Dentistry, which gains wide currency in our country, as pronouncements, and to constitute a work of resource that introduces the foundation and improvement of our Faculties of Dentistry, by collecting these pronouncements in a seperate Book of Pronouncements later on. The histories of the Faculties of Dentistry, which could not be represented here with some excuses despite our invitation, shall also be worked on, and the work that we aim, shall meet the readers as a study of Turkish Society for the History of Medicine. Having the honour of being the Chairman of the Second National Symposium of Dentistry, I greet all participants with my sincere thanks and respect for supporting this meaningful scientific event .

Prof. Dr. Arin Namal
Istanbul University Istanbul Medical Faculty
Department of Medical History and Ethics

PROGRAM / PROGRAMME

11 Aralık Salı–December 11,2012, Tuesday

İ.Ü Diş Hekimliği Fakültesi Altan Gülhan Özerkan Toplantı Salonu
I.U Faculty of Dentistry Altan Gülhan Özerkan Hall

9.30-10.00   **Açılış Konuşmaları – Opening Ceremony**

Sempozyum Başkanı/Symposium President: **Prof.Dr.Arın NAMAL**

Türk Tıp Tarihi Kurumu Başkanı: **Prof. Dr. Ayşegül DEMİRHAN ERDEMİR**

Aydın Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi: **Prof. Dr. İlter UZEL**

K.K.T.C. Yakın Doğu Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dekanı: **Prof. Dr. M. Mutahhar ULUSOY**

İstanbul Diş Hekimleri Odası Başkanı: **Dt. Ahmet Murat ERSOY**

İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dekanı: **Prof. Dr. Hasan MERİÇ**

10.00-10.30   **Açılış Konferansı/Opening Conference**

Oturum Başkanı/Chairperson

Prof. Dr. Ahmet EFEOĞLU

Öne Çıkan Portreler Işığında İstanbul'da 1-6 Kasım 1932 Tarihlerinde Gerçekleştirilen Birinci Milli Türk Diş Tababeti Kurultayı

The First National Congress of Turkish Dentistry Carried Out Between November 1 and 6 1932 in Istanbul in the Light of the Outstanding Portraits

Arın NAMAL

Halit Şazi Oturumu- Halit Şazi Session

10.30-12.00 Sözlü Bildiriler/Oral Presentations

İ.Ü Diş Hekimliği Fakültesi Altan Gülhan Özerkan Toplantı Salonu
I.U Faculty of Dentistry Altan Gülhan Özerkan Hall

Türkiye’de Diş Hekimliği Fakülteleri-1
Faculties of Turkish Dentistry in Turkey -1

Oturum Başkanları-Chairpersons

Arın NAMAL-Öztan USMANBAŞ

Hacettepe Üniversitesi Diş hekimliği Fakültesi Tarihçesi

History of the Hacettepe University Faculty of Dentistry

Saadet GÖKALP

Ankara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesinin kuruluşu ve Gelişmesi

Establishment and Development of Ankara University Faculty of Dentistry

Tamer YILMAZ

Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'nin Kuruluş ve Faaliyetlerine İlişkin Tarihçesi

History of Ege University Faculty of Dentistry Regarding Its Establishment and Proceedings

Övül KÜMBÜLOĞLU

Çukurova Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'nin Tarihçesi

The History of Cukurova University Faculty of Dentistry

Serdar TOROĞLU, Funda Gülay KADIOĞLU

TC İstanbul Medipol Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Tarihçesi

The History of TC İstanbul Medipol University School of Dentistry

Tuğba TOZ

Atatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesinin Kuruluşu, Amacı ve Tarihi Gelişimi

Foundation, Purpose and Historical Development of Ataturk University Faculty of Dentistry

Saadettin DAĞİSTAN

Başkent Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi

University of Baskent Faculty of Dentistry

Şule BULUT

Kocaeli Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Tarihçesi

Kocaeli University History of Dentistry Faculty

Önjen TAK, Meral KAVAK

Gazanfer ZEMBİLCİ Oturumu-Gazanfer ZEMBİLCİ Session

12.00-13.30

Sözlü Bildiriler/Oral Presentations

İ.Ü Diş Hekimliği Fakültesi Altan Gülhan Özerkan Toplantı Salonu
I.U Faculty of Dentistry Altan Gülhan Özerkan Hall

Türkiye’de Diş Hekimliği Fakülteleri-2
Faculties of Turkish Dentistry in Turkey -2

Oturum Başkanları-Chairpersons
Melek YILDIRIM –Emin Murat CANGER

Erciyes Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Tarihçesi
The History of Erciyes University Faculty of Dentistry
Emin MURAT CANGER

ESOGÜ Diş Hekimliği Fakültesinin Kuruluş Süreci
Foundation Process of ESOGU Faculty of Dentistry
Mehmet Cem KEÇİK

Dicle Üniversitesi Diş Hekimliği F akültesi
Dicle University Faculty of Dentistry
M. Irfan KARADEDE, Güvenç BAŞARAN

Kırıkkale Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Kuruluşu ve Faaliyetleri
Kırıkkale University Faculty of Dentistry: Establishment and Activities
İbrahim Erhan GELGÖR

Bülent Ecevit Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Tarihçesi
History of the Faculty of Dentistry, University of Bülent Ecevit
N.Bilinç BULUCU

Süleyman Demirel Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi
Suleyman Demirel University, Faculty of Dentistry
U. Burak TEMEL, M. Hakan TÜRKKAHRAMAN

Yakın Doğu Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi’nin Kuruluş Tarihçesi
Foundation History of Near East University Faculty of Dentistry
Hikmet SOLAK, Beste KAMİLOĞULLARI

13.30-14.30 Öğle Yemeği – Lunch

Orhan OKYAY Oturumu- Orhan Okyay Session

14.30 -15.30 Sözlü Bildiriler/Oral Presentations

İ.Ü Diş Hekimliği Fakültesi Altan Gülhan Özerkan Toplantı Salonu

I.U Faculty of Dentistry Altan Gülhan Özerkan Hall

Türk Diş Hekimliği Eğitimi Tarihi **History of Turkish Dentistry Education**

Oturum Başkanları-Chairpersons

Mehmet Cem KEÇİK –Funda KADIOĞLU

Osmanlılarda Diş Hekimliği

Dentistry in the Ottomans

Huriye ÇOLAKLAR

XVI.Yüzyıl (Kanuni Dönemi) Saray Hekimi Musa bin Hamun'un Diş Hekimliğine Dair Yazma Eseri Üzerine Çalışma ve İrdelemeler

Studies and Investigations on Moses Hamon's Manuscript About Dentistry in the Period of Süleyman the magnificent (XVI.th Century)

Öztañ USMANBAŞ

Bahriye Merkez Hastanesi Diş Bölümü Kayıtları Işığında, 1923-1928 Yılları Arasında Bahriyelilerin Ağız Sağlığı Durumları ve Uygulanan Tedavilerin Dönem Koşulları Açısından Değerlendirilmesi

The Evaluation of Oral Health Status of Leathernecks and the Executed Dental Treatments as to the Time Period Conditions in the Light of the Records of Dental Division of Navy Central Hospital Between the Years of 1923-1928

Esra YEŞİLOVA, Eda Gülşen GÖMLEKSİZ, İbrahim Halil ERTÜRK

Türk Diş Hekimliğinin Kurucusu Prof. Dr. Halit Şazi

Prof. Dr. Halit Şazi Founder of the Modern Dental Medicine in Turkey

Güngör ŞATIROĞLU

Türkiye'de Diş Hekimliği Radyolojisi Eğitiminin Gelişimi

Development of Dental Radiology Education in Turkey

Emin MURAT CANGER, Peruze ÇELENK

Türk Dişhekimleri Birliği Etik Kodu'na Tarihsel Bakış

A Historical Overview of Turkish Dental Association's Ethics Code

Funda Gülay KADIOĞLU

Periodontolojide Kazgıların (Scaler) Gelişimi

The History of Periodontal Scalers

İlter UZEL, Burcu KARADUMAN, İlhan UZEL

Yıldız Sarayı Hastanesinde 1907- 1914'de Görevli Bazı Diş Hekimleri

Some Dentists Charged in 1907-1914 at the Hospital of Yıldız Palace

Rengin DRAMUR

Folklorik Diş Hekimliğinde Diş Ağrısı

Tootache in Folk Medicine

Oya ULU, İlter UZEL

History of Dentistry in Central Asia

Shohistahon ULJAEVA

Şevket TAGAY Oturumu-Şevket TAGAY Session

15.30-17.00

Sözlü Bildiriler/Oral Presentations

İ.Ü Diş Hekimliği Fakültesi Altan Gülhan Özerkan Toplantı Salonu

I.U Faculty of Dentistry Altan Gülhan Özerkan Hall

Diğer/Varia

Oturum Başkanları-Chairpersons

Mahir GÜNDAY-Övül KÜMBÜLOĞLU

Protodontide Ölçüden Modele From Impression to Tray in Protshodontics

İlter UZEL, Zeynep TUTAL

Pierre Fauchard (1678-1723): Ortodontist

Pierre Fauchard (1678-1723): Orthodontist

İlter UZEL, Göksu TRAKYALI

Alfred Kantorowicz: Important Character in the Development of Dental Medicine in Turkey and Bulgaria

Ivelin ANDREEV

Aziz Antipas

Saint Antipas

Cengiz MORDENİZ, H.Kadircan KESKİN BORA

Kazım Esat DEVRİM Oturumu- Kazım Esat DEVRİM Session

1700-17.30

Posterler-Posters

İ.Ü Diş Hekimliği Fakültesi Altan Gülhan Özerkan Toplantı Salonu
I.U Faculty of Dentistry Altan Gülhan Özerkan Hall

Oturum Başkanları-Chairpersons

Esra YEŞİLOVA, Cengiz MORDENİZ

Dişhekimliği Tarihinde Cumhuriyetten Önce TBMM Hükümeti Tarafından Verilen Dişçi Şahadetnamesi

Dentistry Diploma Given by the Government of Turkish Grand National Assembly Before the Republic Period in History of Dentistry

Mahir GÜNDAY

İbn Sina'nın Diş Hastalıklarının Tedavisinde Önerdiği Reçetelerden Bazı Örnekler

Some Examples of the Prescriptions Which were Recommended by Avicenna

Sevgi ŞAR, Esin KAHYA

Diş Hekimliğinin Koruyucu Azizesi: Saint Apollonia

The Patron Saint of Dentistry: Saint Apollonia

Funda Gülay KADIOĞLU

Birinci Milli Diş Tababeti Kurultayı ve Basına Yansımaları

The First National Dental Conference and Its Reflections in National Press

Funda Gülay KADIOĞLU

**2. ULUSLAR ARASI KATILIMLI
TÜRK DİŞ HEKİMLİĞİ TARİHİ SEMPOZYUMU
2. SYMPOSIUM OF THE TURKISH HISTORY OF
DENTISTRY WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION**

11 Aralık Salı–December 11,2012, Tuesday

ÖZETLER(SÖZLÜ) /ABSTRACTS(ORAL)

AÇILIŞ KONFERANSI / OPENING CONFERENCE

ÖNE ÇIKAN PORTRELER IŞIĞINDA İSTANBUL'DA 1-6 KASIM 1932 TARİHLERİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN BİRİNCİ MİLLİ TÜRK DIŞ TABABETİ KURULTAYI

THE FIRST NATIONAL CONGRESS OF TURKISH DENTISTRY CARRIED OUT BETWEEN NOVEMBER 1 AND 6 1932 IN İSTANBUL IN THE LIGHT OF THE OUTSTANDING PORTRAITS

Arın NAMAL

Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
e-mail: arinnamal@gmail.com

ÖZET

Türk Diş Hekimliği Tarihi içinde ülkede mesleğin ilk ulusal kongresinin toplanması, kuşkusuz son derece önemlidir. Kurultay adıyla düzenlenen bu kongre, Türk Diş Tabipleri Cemiyeti'nin öncülüğünde, Diş Hekimliği Okulu Müdürü Prof. Dr. Kazım Esat Devrim Başkanlığı'nda 1 Kasım 1932 Salı günü, saat 14.00'de Darülfünun Toplantı Salonları'nda gerçekleştirilen Birinci Oturum ile açılmıştır. Diğer Sekiz Oturumun tümü Dişçilik Mektebi'nde gerçekleştirilmiş, oturumlar 6.11.1932 tarihinde yine saat 14.00'de başlatılan 9. Oturum ile sonlanmıştır. Oturumlarda 33 bildiri sunulmuş, sekizinci oturum demonstrasyonlara ayrılmış ve bu oturumda 5 ayrı demonstrasyon gerçekleştirilmiştir. Ulusal kongreye 6'sı hekim toplam 145 diş hekimliği mesleği mensubu katılmış, en yüksek katılım İstanbul'dan olmuştur. Bu bildiride, Türk Diş Hekimliği eğitiminin kurumlaşmasına büyük emeği geçen isimlerin, bu kongrede de ön planda olduklarına işaret edilecek, biyografileri ve kongreye yaptıkları bilimsel katkılar değerlendirilecektir.

SUMMARY

It is very important to held the first national congress in Turkish Dentistry history. This congress is opened with the First Session carried out, in the University (Darülfünun) meeting rooms at 14.00 on November 1, 1932 under the chairmanship of Prof. Dr. Kazım Esat Devrim, under the leadership of Association of Turkish Dentists. All of the other eight sessions are carried out in the School of Dentistry, sessions are completed by the 9th session started on 6.11.1932 at 14.00. 33 notifications are presented in the sessions, 8th session is reserved for demonstrations, 5 separate demonstrations are carried out in this session. 145 dentists including 6 doctors attended the national congress, İstanbul had the highest participation. In this notification; it will be pointed out that the names contributed to the institutionalization of Turkish Dentistry education, are at the forefront in this congress, their biographies and their scientific contributions to the congress will be evaluated.

BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ TARİHÇESİ

HISTORY OF THE FACULTY OF DENTISTRY, UNIVERSITY OF BÜLENT ECEVİT

N. Bilinç BULUCU

Bülent Ecevit Üniversitesi

Diş Hekimliği Fakültesi Kurucu Dekanı

e-mail: blncbulucu@yahoo.com

ÖZET

13.02.2008 tarih 26786 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2008/13232 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi kurulmuştur. Önceki adı Zonguldak Karaelmas Üniversitesi olan kurumumuzun adı, 11 Nisan 2012 tarihinde Bülent Ecevit Üniversitesi olarak değiştirilmiştir. 20/03/2008 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul toplantısı ile 2547 Sayılı Kanun’un 2880 Sayılı Kanun’la değişik 7/d-2 maddesi uyarınca Fakültemizde 1 bölüm ve 8 anabilim dalı kurulmuştur.

Diş Hekimliği Klinik Bilimleri Bölümü:

- Ağız Diş Çene Hastalıkları ve Cerrahisi Anabilim Dalı
- Diş Hastalıkları ve Tedavisi Anabilim Dalı
- Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı
- Ortodonti Anabilim Dalı
- Pedodonti Anabilim Dalı
- Periodontoloji Anabilim Dalı
- Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı
- Endodonti Anabilim Dalı

Diş hekimliği Fakültesinin ilk kurucu Dekanı Prof. Dr. N. Bilinç Bulucu ‘dur ve Aralık 2009 yılında göreve başlamıştır. Fakültemiz Dekanlığı faaliyetlerine Sağlık Bilimleri Kampüsü’nde bulunan Tıp Fakültesi Eğitim Binası içerisindeki 1.218,13 m² lik alanda başlamıştır.

- 2009 yılında Eğitim-Öğretim faaliyetlerine başlayan Fakültemizde 1 Profesör (Dekan) 7 yardımcı doçentle eğitime başlamıştır. 8 araştırma görevlisi de 2547 sayılı Yasanın 35.maddesi uyarınca Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi’nde doktora eğitimi yapmak üzere görevlendirilmiş bulunmaktadır.
- 2010 yılında 1 Profesör, 2 asistan,
- 2011 yılında da 5 yardımcı doçent daha göreve başlamış olup toplam 14 öğretim üyesi 2 asistan görev yapmaktadır.
- 2012 Eylül tarihi itibarıyla 2 Profesör, 16 Yardımcı Doçent ve 5 asistan ile hizmet verilmektedir.

Fakültemiz 2009-ÖSYS kontenjanı 31 olup 2009-2010 Eğitim-Öğretim yılında 30 öğrenci kayıt yaptırmış, 20 öğrencimiz yabancı dil hazırlık bölümünde 10 öğrencimiz ise Fakültemiz 1. sınıfında öğrenime başlamıştır. 2011-2012 Eğitim-Öğretim yılı itibarıyla da toplam 97 öğrencimiz bulunmaktadır. Bu öğrencilerden 1 tanesi yabancı uyruklu (erkek) olup, 96 öğrenci T.C. uyrukludur (61 kız /

36 erkek). 2012-2013 Eğitim – Öğretim Yılında kontenjanımız 47 olup kazanan adayların hepsi kaydını yaptırmıştır.

Fakültemiz lisans eğitimi bir yıllık zorunlu hazırlık eğitimi hariç 5 yıldır. İlk üç yılda temel tıp ve diş hekimliği dersleri ile klinik öncesi eğitimi verilmektedir. 4. ve 5.sınıflarda ağırlıklı olarak diş hekimliği meslek dersleri ile birlikte klinik uygulama ve staj eğitimi verilmektedir.

2011 yılı itibariyle 5 yıllık eğitim programımız Bologna Anlaşması çerçevesinde AKTS kredile-riyle uyumlu hale getirilmiştir.

Fakültemizin ilk klinik hizmetleri Araştırma ve Uygulama hastanesinde Fakültemize tahsis edi-len 250.27 m² lik bir alanda Haziran 2010 yılında 15 diş üniti ile başlamıştır.

2011 Aralık ayında Tıp Fakültesi eğitim binası giriş katındaki 1.320,00 m² lik alan düzenlenmiş ve diş ünit sayısı artırılarak 4 ayrı klinik olarak hasta bakım hizmetleri verilmesine devam edilmektedir.

Dekanlık binası içerisinde teorik derslerin verildiği 3 sınıfımız bulunmakta olup, bu üç sınıfta da sabit projeksiyon cihazı mevcuttur. 50 kişi kapasiteli 2 pre-klinik laboratuvarı, bir alçı laboratuvarı, 20 kişi kapasiteli fantom laboratuvarı ile 25 kişi kapasiteli bir tedavi laboratuvarımız bulunmaktadır. Bilgi-sayar laboratuvarı olarak Tıp Fakültesi Bilgisayar laboratuvarından yararlanılmaktadır.

Diş Hekimliği Fakültesi binamızın projesi hazırlanmış ve DPT tarafından kabul edilmiştir. Bi-nanın inşaat yapım çalışmaları 2012 bahar ayında başlamış olup büyük bir hızla devam etmekte-dir.

Diş Hekimliğinde Uzmanlık (DUS) sınavı ilk kez 2012 Nisan ayında yapılmış ve Endodonti Ana-bilim dalına bir adet, Protetik Diş Tedavisi Anabilim dalına 2 adet (bir tanesi yabancı uyruk) kadro verilmiştir. Endodonti ve Protetik diş tedavisine iki uzmanlık öğrencisi Temmuz 2012 tarihi itibarıyla göreve başlamıştır. DUS eylül sınavında Endodonti ve Protetik Diş Tedavisi Anabilim dalına birer tane uzmanlık öğrencisi verilmiştir.

SUMMARY

Our faculty was established in the 13.02.2008 dated and 26786 numbered Official Newspaper by the Council of Ministers (Decision No. 2008/13232). The name of the Karaelmas University has been changed as Bülent Ecevit University since 11 April 2012.

There are 8 department in our faculty. The departments are;

1. Oral and Maxillofacial Surgery
2. Restorative Dentistry
3. Oral and Maxillofacial Radiology
4. Orthodontics
5. Pedodontics
6. Periodontology
7. Prosthodontics
8. Endodontics

The first Dean of the faculty is Prof. Dr. N. Bilinç Bulucu and started at December 2009. The Dentistry Faculty is located on the campus of Health Sciences and started its activities at the Faculty of Medicine's Education Building.

Education had started at 2009 with 1 professor and 7 assistant professors. 8 research assistant has started doctorate programme at Ondokuz Mayıs University.

- At 2010 yılında 1 professor, 2 assistant professors,
- At 2011 5 assistant professors,
- By the time (2012), 2 professor, 16 assistant professors and 5 research assistant is at the faculty's academic staff.

Our faculty's ÖSYS quota was 31 at 2009 and 30 students enrolled in the faculty.

144 student is available from at 2012 - 2013 academic year. There are preparatory foreign language classroom. After 1 year of compulsory foreign language (English) preparation, graduate program consists of five years.

At first, second and third year classes basic medicine and dental lessons and pre clinic lessons are studied at fourth and fifth year clinical procedures are taught and also lecturers. Our lecturers ECTS credits are proper with Bologna's Programme.

Our first clinical services started at Research and Application Hospital in an area of 250.27 m² at June 2010 with 15 dental unit. From December 2011 we moved to another area (1.320,00 m²) and there are 4 clinics and our dental services are being served from there.

We also have 3 classes, 2 preclinical laboratory (50 person capacity), one phantom laboratory (20 person capacity) and 25 person capacity demonstration laboratory. We use Medicine Faculty's Computer laboratory.

Dental Faculty's building Project is prepared and accepted by DPT. The building construction was started in the spring of 2012 and construction work continues.

Dentistry Specialist exam has been made firstly at April 2012 and 3 research assistant (1 for Endodonty, 2 for Prosthodontics (one is foreign) research assistant has started to study in our faculty.

BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ ANKARA-TÜRKİYE

UNIVERSITY OF BASKENT, FACULTY OF DENTISTRY ANKARA-TURKEY

Şule BULUT

Başkent Üniversitesi Diş hekimliği Fakültesi, Periodontoloji AD

11.sok no:26 Bahçelievler-Ankara

e-mail: suleb@baskent.edu.tr

ÖZET

1999 yılında Başkent Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi olarak kurulan fakültemiz, bundan önceki yıllarda sadece üniversite personelinin diş tedavilerin yapmak amacıyla tek bir dental ünite ve 1 pratisyen diş hekimi ile hizmete başlamıştır. Daha sonra hem üniversite hemde üniversite dışında gelen taleplerin artması üzerine uzman diş hekimleri alınarak (1 protetik diş tedavisi, 1 Ortodonti, 1 Periodontoloji uzmanı) bu sayı artırılmış, kuruluş tarihine kadar küçük bir poliklinik olarak diş tedavisi hizmetleri verilmiştir. 2000-2001 eğitim yılından itibaren kurucu dekan olarak atanan üniversitemiz beyin cerrahisi Anabilim Dalından Prof. Dr. Nur Altınörs önderliğinde klinik hizmetlerin yanısıra farklı anabilim dallarında doktora eğitimine başlamıştır. Kuruluş tarihi itibariyle 3 pratisyen hekim , 4 uzman diş hekimi, 1 profesör, 1 doçent kadrosu ile doktora eğitimine başlayan fakültemiz ilk doktora mezunlarını 2004 yılında vermiştir. Kendi mezunlarında bünyesine alan fakültemiz 2006 yılına kadar her anabilim dalında akademik kadrosunu genişleterek 2006 yılında 30 öğrenci ile lisans eğitimine başlamıştır. 2008-2010 yılları arasında 2. Dekanımız Prof.Dr. Kenan Araz'ın Başkent Üniversitesi Rektörlük görevine geldikten sonra, Prof. Dr. Sina Uçkan dekanlık görevini almış ve halen de bu görevde bulunmakatadır. Ankara'daki dişhekimliğinin yanısıra Adana, İstanbul ve Konyadaki uygulama ve Araştırma hastanelerimizde donanım ve akademik kadro ile hizmet verilmekte; staj grupları isteğe bağlı olarak bu merkezlerde stajlarının tamamlayabilmektedirler. 2012 haziran ayı itibariyle fakültemiz Dişhekimliğinde uzmanlık (DUS) sınavı ile gelen 15 mezun hekimi kadrosuna katmıştır. Başkent Üniversitesi Diş hekimliği fakültesi 30 öğretim üyesi, 29 uzman doktor, 40 doktora öğrencisi ,39 yardımcı sağlık personeli ile hem klinik hizmetlerde, hem de akademik alanda çalışmalarını sürdürmektedir.

SUMMARY

Faculty of Dentistry at Başkent University was founded in 1999. In previous years it commenced health service with one general dental practioner and one dental seat just for treatment of staff members of the university. Afterwards, increasing demands from both outsiders and university members led specialist dentists (1 prosthodontics, 1 orthodontics, 1 periodontics) to be employed, it provided dental service as a clinic until the date of establishment. Beginning from 2000-2001 academic year, Prof. Dr Nur Altınörs from Department of Neuro Surgery in Başkent University led as a constitutor dean, Phd program has been started in addition to dental services. Our faculty had 3 general dental practioners, 4 specialists, 1 professor and 1 asistant professor cadres in the beginning, graduated its first PhD students in 2004. The faculty incorporated the grads, enhanced the academic cadres in each department until 2006, and started undergraduate education with 30 students. Our second dean of the faculty Prof. Dr. Kenan Araz, was assigned to rector duty of Başkent University in 2010. Prof.

Dr. Sina Uçkan took over the dean duty which he still continues. In 2010, our first 18 students were entitled to get their bachelors' degrees. In addition to the faculty in Ankara, our medical and research centers in Adana, İstanbul and Konya provide dental care; interns can complete mandatory internship programs in these centers upon their requests. In July 2012, our faculty accepted 15 dentists via Dentistry Specialization Exam (Diş Hekimliği Uzmanlık Sınavı). Başkent University Dentistry Faculty still provides the dental care with 30 academic members, 29 specialists, 40 PhD students, 39 staffs and studies in the academic field.

ERCIYES ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ TARİHÇESİ

THE HISTORY OF ERCİYES UNIVERSITY FACULTY OF DENTISTRY

Emin MURAT CANGER

Erciyes Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Melikgazi/38039 KAYSERİ

e-mail:eminmuratc@gmail.com

eminmuratc@gmail.com

ÖZET

Erciyes Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi 16 Ocak 2001 tarihinde 4617 sayılı yasayla kurulmuş ve 2004 yılında 7 öğretim üyesi, 4 araştırma görevlisiyle geçici olarak tahsis edilen binada klinik hizmetlerini vermeye başlamıştır. 2006 yılı sonunda eğitim-öğretim, araştırma ve klinik hizmetlerini, işadamı Mehmet Tatar ve eşi Hülya Tatar tarafından 2 blok olarak yaptırılan, yeni binasında sürdürmeye başlamıştır. Buna ilaveten; kısa bir süre içerisinde hızla büyüyen fakültemizde, ülkemizin diş hekimliği alanındaki ilk branş hastanesi olma özelliğini taşıyan Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi Hastanesi, Gülşah ve Mert Tatar kardeşler tarafından yaptırılarak Üniversitemize bağışlanmıştır. Hastanemizin resmi açılışı Sayın Cumhurbaşkanımız Abdullah Gül tarafından yapılmıştır. Hastanede 1. sınıf yataklı tedavi hizmetleri verilmekte ve ayda yaklaşık olarak 1000 hastanın genel ya da lokal anestezi altında ameliyat edilmektedir. Fakültemizin zaman içerisinde gösterdiği gelişme sonucu var olan fiziki kapasite yetmemeye başlamıştır. Bu nedenle devlet bütçesiyle 4. bir bloğun yapımı tamamlanmış olup, 2012-2013 eğitim ve öğretim yılında kliniklerimiz bu yeni binada hizmet vermeye başlamıştır. Radyoloji kliniğimiz de yüksek teknoloji ürünü görüntüleme cihazları ile donatılmış olup, sadece birkaç Diş Hekimliği Fakültesinde bulunan konik ışınlı dental tomografi cihazı da 2011 yılında devlet bütçesinden alınarak hizmete sunulmuştur. 2011 yılında Türk ve Alman Akreditasyon Kurumlarınca kapsamlı bir denetimden geçen Fakültemize, “Diş Hekimliği Lisans ve Doktora Eğitimi, Bilimsel Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri ve Ağız-Diş Sağlığı Teşhis ve Tedavi Hizmetleri” alanlarında, ISO 9001-2008 Kalite Yönetim Belgesi verilmiştir. Fakültemiz bünyesinde bugün 27 öğretim üyesi, 71 araştırma görevlisi, doktora öğrencisi ve uzmanlık öğrencisi olmak üzere toplam 98 kişiden oluşan bir akademik kadro mevcuttur. 2005-2006 eğitim-öğretim yılında 26 öğrenciyle eğitime başlayan fakültemizde bugün itibarıyla 11’i yabancı uyruklu olmak üzere toplam 346 öğrenci bulunmaktadır ve fakültemiz bu yıl 3. mezunlarını vermiştir.

SUMMARY

Erciyes University Faculty of Dentistry was established in 16 January 2011 and started to give medical service in 2004 with the collaboration of 7 faculty member and 4 research assistant in a temporarily consigned building. In 2006 Faculty of Dentistry started to furnish educational, research and health services in a new building which was constructed with the aids of businessman Mehmet Tatar and his wife Hülya Tatar. Additionally, parallel to the rapid growth of Faculty of Dentistry, Oral and Maxillofacial Surgery Hospital, which has the distinction of being the first branch hospital in Turkey, was constructed with the aids of Gülşah ve Mert Tatar. The official opening ceremony was held with the contribution of the President of Turkish Republic Abdullah Gül. In the hospital is furnis-

hed with beds and 1st class medical services are presented. Also approximately 100 patients undergo operation under either local or general anesthesia in the hospital. In addition to the building donated by the Tatar family, the construction of a new building had started and opening ceremony was held in October 2012. The radiology Department of the Faculty was furnished with high technology imaging equipments, and gained an upper advance level of quality within the other Faculties of Dentistry. Cone Beam Computerized Tomography (Dental Tomography) machine, which is present in the inventory of a few Faculties of Dentistry in Turkey, was purchased in 2011 with the aid of Turkish Government. In 2011 our faculty received ISO 9001-2008 Quality Management Certificate after the extensive inspections of the Turkish and German Accreditation Institutions. Permanent academic staff of the faculty consists of 98 person. 27 of them is academic and 71 of them is research assistant. Our faculty which started to education with 26 students during 2005-2006 academic year, and accommodates 346 students, 1 of whom are foreign national currently, and graduates of 2012 are the 3rd period of students.

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİNİN KURULUŞU, AMACI VE TARİHİ GELİŞİMİ

FOUNDATION, PURPOSE AND HISTORICAL DEVELOPMENT OF ATATURK UNIVERSITY FACULTY OF DENTISTRY

Saadettin DAĞİSTAN

Atatürk Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı, Erzurum, Türkiye

Ataturk University, Faculty of Dentistry, Department of Dentomaxillofacial Radiology, Erzurum, Turkey

e-mail: dagistan@atauni.edu.tr

ÖZET

Atatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, bölgesel ve halka dönük hizmetlerin genişletilmesi amacıyla, Üniversitenin 7. Fakültesi olarak 11 Şubat 1971 yılında kurulmuştur.

1971 yılında diş hekimliği eğitimi ile beraber ağız sağlığı hizmetlerine Numune Hastanesinin Şerif Efendi Polikliniğinde başlayan Fakülte, hizmetlerine 1974 yılında Erzurum-Çat yolu üzerinde Göğüs Hastalıkları Hastanesinin doğu blokunda devam etmiştir.

5 Kasım 1979 tarihinde yerleşke içindeki binasına taşınan Diş Hekimliği Fakültesi halen aynı yerde eğitim öğretim hizmetine devam etmektedir. Artan sağlık hizmetleri talebini karşılamak ve yeniden yapılandırılan ana bilim dallarının ihtiyaçlarına cevap vermek amacıyla 1999 da ek binada hizmete dâhil edilerek kapasite artırımına gidilmiştir.

Cerrahi, Protez, Tedavi ve Ortodonti olmak üzere 4 ana bilim dalı ile eğitime başlayan fakülte daha sonra Periodontoloji, Pedodonti, Oral Diagnoz ve Radyoloji (Ağız Diş ve Çene Radyolojisi olarak değişmiştir.) ana bilim dalları eklenmiştir. 2002 yılında da Konservatif Diş Tedavisi Ana Bilim Dalı yeniden yapılandırılarak Diş Hastalıkları ve Tedavisi ile Endodonti Ana Bilim Dallarına ayrılmıştır. Bugün Fakülte 8 ana bilim dalı ile faaliyetlerini sürdürmektedir.

1971-1972 öğretim yılında 18 öğrenci ile eğitime başlayan fakülte ilk mezunlarını 12 diş hekimi olarak 1976 yılında vermiş, halen 281 kız ve 224 erkek toplam 505 öğrenci ile eğitim – öğretime devam etmekte olup bu güne kadar 1382 diş hekimi mezun etmiştir.

Fakültenin eğitim kadrosunda Ağustos-2012 itibarıyla 22 profesör, 11 doçent, 16 yardımcı doçent, kadroları sağlık bilimleri enstitüsünde olan 55 ve DUS ile atanan 13 olmak üzere toplam 68 araştırma görevlisi yer almaktadır. Fakülte diş hekimliği eğitiminin yanı sıra topluma ağız diş sağlığı hizmetlerini de sunmakta ve döner sermaye işletmesi temelinde, diş hastanesi olarak hasta kabul etmektedir.

SUIMMARY

Ataturk University Faculty of Dentistry was founded as the 7th faculty of the University on February 11, 1971, for the purpose of extending the regional and public services.

The faculty, which started its dentistry training activities and oral care services in 1971 at Serif Efendi Polyclinic of the Numune Hospital, moved to east wing of Chest Diseases basis.Hospital on Erzurum-Cat highway in 1974 and continued its operations at its new facility.

Faculty of Dentistry then moved to the building located at the campus on November 5, 1979, and it currently continues its operations there. An additional building was put into operation in 1999 and

the capacity was increased in order to meet the needs of the restructured departments as well as of the increasing demand for health services.

The Faculty, which started its operations with 4 departments, namely Surgery, Dental Prosthesis, Therapy and Orthodontia, was then expanded with departments of Periodontology, Oral Diagnosis and Radiology (afterwards changed as Oral, Dental and Jaw Radiology). In 2002, Department of Conservative Dental Treatment was reconstructed and was divided into two departments as Tooth Diseases and Endodontia. Today the Faculty continues its operations with 8 departments.

The Faculty, which started its training activities in 1971-1972 academic year with only 18 students, produced its first 12 graduates in 1976. The Faculty, which produced 1382 dentistry graduates until now, currently continues its academic activities with 505 students (224 male, 281 female).

As of August 2012, Teaching staff of the faculty consists of 22 professors, 11 associate professors, 16 assistant professors and there are totally 68 researchers of which the positions 55 present within the Institute of Health Sciences and 13 of 68 researchers have been appointed with the exam of Specialization in Dentistry (DUS).

KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ KURULUŞU VE FAALİYETLERİ

KIRIKKALE UNIVERSITY FACULTY OF DENTISTRY: ESTABLISHMENT AND ACTIVITIES

İbrahim Erhan GELGÖR

Kırıkkale Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dekan Yardımcısı

Email: egelgor@hotmail.com

ÖZET

27 Temmuz 2002 tarihinde Bakanlar Kurulu kararı ile kurulan Fakültemizde; Haziran 2004 tarihinde tüm Anabilim Dallarında öğretim üyesi kadroları oluşturularak tedavi hizmetleri vermeye başlanmıştır. 2007 yılında lisans eğitimi ve 2009 yılında tüm bölümlerde doktora eğitimi vermeye başlanmıştır.

Fakültemizde 2007 yılı Ekim ayında ilk öğrencilerimizle eğitim faaliyetlerinin başlamasına kadar geçen süre içerisinde öncelikle il merkezi ve sonrasında Kırıkkale ilçe merkezlerinde olmak üzere toplumsal koruyucu Diş Hekimliği çalışmalarına öncelik tanımıştır. Bunlar arasında; Nisan 2005 ve Mayıs 2007 tarihleri arasında gerçekleştirilen Karşiyaka semti İsmail Üstüner İlköğretim Okulu “Ağız-Diş Sağlığı eğitimi-tedavi-koruyucu uygulama” programı, Sulakyurt ilçesi YÜZEY ÖRTÜCÜ çalışması (2006 Mart-Haziran), Balışeyh ilçesi YÜZEY ÖRTÜCÜ çalışması (2006), Balışeyh ilçesi YÜZEY ÖRTÜCÜ çalışması ve Hasandede beldesi koruyucu uygulama çalışması (2007) sayılabilir. Ağız ve diş sağlığı koruyucu uygulama programlarımız, Ekim 2007 den itibaren başlayan Diş Hekimliği eğitimimizde ders müfredatımıza yerleştirilmiştir.

“Fırçalar Çantada Dişler Yolunda” sloganı ile özdeşleşen ve diş fırçası ile bireysel flor jel uygulamasını içeren eğitim ve koruyucu uygulama programımız; 2007 yılı Kasım ayından itibaren yurt genelinde Sağlık Bakanlığı'nın teşviki ile illerin İl Sağlık Müdürlükleri ile koordineli olarak başlatılmıştır.

Fakültemiz Diş Hekimliği öğrenci müfredatı içerisinde; özel eğitim merkezlerinde eğitim gören engelli-öğretilebilir- çocukların da dâhil edildiği koruyucu uygulama eğitimleri (2010 –Eylül den bu yana) ve özel bakım gerektiren bireyler (özellikle yaşlı/yatalak hastalar) için de “ özel bakım gerektiren hastalarda koruyucu diş hekimliği uygulamaları” dersi (Ekim 2011 den bu yana) eklenmiştir.

2010 yılında yeni binamıza taşınılmış eğitim ve araştırma faaliyetlerine hız verilmiştir. Kuruluşumuzdan bu yana “Sürekli Diş Hekimliği Eğitimi Konsepti” içerisinde 5 adet eğitim semineri düzenlenmiş ve Fakültemiz 3 adet ulusal sempozyuma ev sahipliği yapmıştır.

SUMMARY

The Faculty of Dentistry has been founded with the decision of the Council of Ministers on July 27, 2002. On July 2004, sufficient number of faculty members has become and the clinical services have been begun in all departments. Bachelor's degree since 2007 and doctorate since 2009, has been given in the Faculty.

In our Faculty until the start of education and training activities, it has been given a priority to social preventive dentistry in firstly the center and secondly the districts of the Kırıkkale city. A few

examples of these works are “Oral and Dental Health Education-treatment-preventive application program” in Karşıyaka district İsmail Üstüner Elementary School (2005 April-2007 May), the surface shutter work in Sulakyurt district (2006 March-June), the surface shutter work in Balışeyh district (2007) and the protective case study in Hasandede (2007). The oral and dental health preventive programs have been included in our curriculum from 2007.

The educational and preventive application program that involves the individual application of fluoride gel with toothbrush, with the so-called slogan is “Brushes in the Bag for Good Teeth“ has been launched across the country with the encouragement of the Ministry of Health in coordination with the Provincial Health Directorates from 2007 October.

In our Faculty, the protective application training on children with disabilities trained in special education centers (since 2010 September) and the lesson which is “Special Care in Dentistry” on individuals in need of special care (elderly/bedridden patients, since 2011 October) have been included in the curriculum.

The Faculty has moved to a new building in 2010 and educational and research activities have accelerated. Since our establishment in “Continuing Dental Education Concept”, 5 training seminars and 3 a national symposiums have been organized in the Faculty.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ TARİHÇESİ

HISTORY OF THE HACETTEPE UNIVERSITY FACULTY OF DENTISTRY

Saadet GÖKALP

Hacettepe Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı
e-mail: sgokalp@hacettepe.edu.tr

ÖZET

Hacettepe Üniversitesi, Çocuk Sağlığı Enstitüsü ve Hastanesi olarak 1957 yılında Hacettepe'de çalışmaya başlamış ve 1958 yılında da eğitim, öğretim, araştırma çalışmalarını sürdürerek kamu hizmetine geçmiştir. Hacettepe Sağlık Bilimleri Yüksekokulu 1961'de kurulup 1963 yılında Tıp ve Sağlık Bilimleri Fakültesi hâline getirilmiştir. Bu fakülteye bağlı Diş Hekimliği Yüksekokulu Türkiye'de ikinci diş hekimliği okulu olarak kurulmuş ve Dr. Erdem Yarkut müdür olarak atanmıştır. Eğitime otuz öğrenci ile başlanmış ve eğitim süresi 5 yıl olarak belirlenmiştir. İlk diş hekimliği mezunlarını 1968 yılında vermiş ve Yüksekokul, 1971 yılında fakülte hâline getirilmiş ve dekanlık görevine Prof. Dr. Erdem Yarkut atanmıştır. H.Ü Diş Hekimliği Fakültesi adresli ilk telif eser olan Diş Hekimliği Tarihi, 1973 yılında Prof. Dr. Yüksel Noras tarafından yayımlanmıştır. Çağdaş diş hekimliğine uyum sağlamak gereği nedeniyle Cerrahi, Protez ve Tedavi Bölümlerinin yanı sıra 1970'de Periodontoloji; 1973'de Oral Diagnoz ve Radyoloji; 1975'de Pedodonti ve Ortodonti; 1976'da Endodonti Ana Bilim Dalları oluşturulmuştur. Diş Hekimliği Fakültesi Dergisi 1977 yılında yayın hayatına başlamıştır. Prof. Dr. Yüksel Noras, 1980'de dekanlığa seçilerek Türkiye'de seçilmiş ilk kadın Diş Hekimliği Fakültesi Dekanı unvanını elde etmiştir. Aynı yıl I. Diş Hekimliği Kongresi gerçekleştirilmiştir. Şu andaki akademik kadro 69'u öğretim üyesi olmak üzere 153 kişiden oluşmaktadır. Şimdiye kadar 3112 diş hekimi mezun olmuştur ve doktora derecesi alanların sayısı 317'dir. Mezunlarımızdan rektörlük, dekanlık gibi akademik üst görevlerde bulunanlar olduğu gibi meslek kuruluşlarında da üst görevler alanların sayısı yüksektir. Fakültemiz adresli çok değerli araştırma, Türkçe ve yabancı dilde yayın vardır. Kuruluşumuzdan beri teorik, klinik öncesi ve klinik çalışmalarda çağdaş yaklaşımları en önce öğrencilere sunmak önceliğimiz olmuştur. Fakültede bir ARGE laboratuvarı ve bir Lazer Merkezi vardır. Hacettepe Üniversitesi Sıhhiye Yerleşkesinde birkaç kere yer değiştiren fakülte binası 2009'da yeni ve modern binasına kavuşabilmiş ve özel durumlar için genel anestezi altında müdahaleler gerçekleştirilmeye başlanabilmiştir. Gayretimiz, ileri, modern, etkili, koruyucu ve hasta merkezli bir eğitimi öğrenci ve öğretim personeliyle birlikte sürdürmektedir.

SUMMARY

The foundation of the university on the Hacettepe Campus was laid in 1957 with the opening of the Child Health Institute and Hospital. Public services were all launched one year later in 1958. The School of Health Sciences was established in 1961 and changed its name to the Faculty of Medicine and Health Sciences in 1963. Meanwhile, the School of Dentistry was established within the same faculty, but was transformed into its own faculty in 1971 at which time Prof. Dr. Erdem Yarkut was appointed as its First Dean. In 1973 the first book titled "Dental History" was published by Prof. Dr. Yüksel Noras. The high need of contemporary dentistry encouraged a ra-

pid development in the dentistry profession: Periodontology in 1970; Oral Diagnoses and Radiology in 1973; Paediatric Dentistry and Orthodontics in 1975; Endodontic in 1976 were all added to the main departments of Oral Surgery and Conservative and Prosthetics. The Faculty Periodical began its publication in 1977, and in 1980, Prof. Dr. Noras became the first elected female dean, and the “First Dental Conference” was organized. As of today the number of academic staff is 153 including 84 researchers. The number of graduates is 3112 including 317 at the PhD level. Some of our graduates have become deans of Faculties, heads of professional organisations, and even a president of a university. Since the foundation of our school our first priority has been to develop and encourage contemporary approaches to theoretical, clinical and preclinical studies for our students. A new building opportunity emerged in 2009 which allowed our school to start some interventions for special cases with general anaesthesia. One of the impressive results of our work is that there have been an unusually large number of scholarly publications from our school. Our effort has been, and still is, to provide advanced, modern, effective, preventive and patient-centred education.

DİCLE ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

DICLE UNIVERSITY FACULTY OF DENTISTRY

* M. İrfan KARADEDE, **Güvenç BASARAN

*Dicle University Faculty of Dentistry Department of Orthodontics 21280 Diyarbakir / TURKEY

**Dicle University Faculty of Dentistry Department of Orthodontics 21280 Diyarbakir / TURKEY

e-mail: karadede@hotmail.com

e-mail: basaran@dr.com

ÖZET

1976 yılında 27 öğrenci ile Diyarbakır Üniversitesi Diş hekimliği Fakültesi olarak Diyarbakır'da faaliyet göstermeye başlamıştır. Dağkapı'da günümüzde Tigris otel olarak kullanılan bina yönetim ve idare binası olarak kullanılırken, Tıp fakültesi bünyesinde bulunan prefabrik yapılarda öğrenci pratik eğitimi ve hasta diş sağlığı hizmeti verilmekteydi. İlerleyen yıllarda Milli Eğitim Bakanlığı'na özel bir firma tarafından Şehitlik semtinde yurt binası olarak bağışlanmış olan binaya taşınarak geçici olarak eğitim ve öğretim faaliyetlerine devam etmiştir.

1981 yılında Dicle Üniversitesi ismini alarak şu anda Dağkapı hastaneler bölgesinde Kızılay kan bankası olarak kullanılan binaya taşınılmış ve kısa bir süre hizmet verilmesini takiben, kampüs yerleşkesi içinde yer alan Tıp Fakültesi A katında hasta sağlığı hizmetini, 5. katta ise yönetim hizmetlerinin verilmesi sağlanmıştır.

1993 yılında, şu anda faaliyetlerini yürütmekte olduğu kampus yerleşkesi içindeki binasına taşınmış ve 7 anabilim dalıyla eğitim-öğretim ve hasta sağlığına yönelik olarak tüm bölgeye hizmet vermeye devam etmektedir.

Kuruluş tarihinden itibaren Dekanlarımızı yazacak olursak;

Prof. Dr. Yılmaz TİĞİN (Kurucu Dekan 1976-1982)

Prof. Dr. Fikret Hakkı BİLGİN (1982-1985)

Prof. Dr. Mustafa ÜLGEN (1985-1987)

Prof. Dr. Mutahhar ULUSOY (1987-1988)

Prof. Dr. Gülümser ÇOLAK (1988-1991)

Prof. Dr. Mine AKALAR (1991-1997)

Prof. Dr. Fatma ATAKUL (1998-2007)

Prof. Dr. Şebnem ESKİMEZ (2007-2010)

Prof. Dr. Remzi NİĞİZ (2010-)

Halen Dicle Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi 9 Profesör Doktor, 12 Doçent Doktor, 22 Yardımcı Doçent Doktor, 17 Araştırma Görevlisi, 41 Doktora öğrencisi, 7 Uzmanlık öğrencisi ve 43 idari personelle faaliyetlerini sürdürmektedir. Kurulduğu günden bu yana 1096 diş hekimi ve 137 doktora öğrencisi mezunu vermiş olan fakültemiz, 2012-2013 eğitim öğretim yılında mevcut 403 öğrencisiyle çalışmalarına devam etmektedir.

SUMMARY

The faculty of dentistry was established at Diyarbakir University in 1976. The management and administration of the faculty was situated in what is now the Tigris Hotel in Dagkapi, whilst student practical training and patient dental health services were provided in the buildings designated for the

Faculty of Medicine. In later years, the faculty of dentistry moved to a building which was donated to the ministry of education by a private company. Education and training took place temporarily in this building.

The building that is being used as Kizilay Blood Bank at Dagkapi Hospital Zone was also home to the faculty of medicine in 1981, which was the same year that the Diyarbakir university became Dicle University. After a short period, patient health service was provided to give service at A floor and administrative service provided to give at 5th floor of the medical university that is located in the university campus.

The building in which current services are given has been used since 1993 and it continues to give services to whole region with 7 main branches of science in terms of education and training and patient health.

Those who have served in the position of Dean from the date of establishment are as follows:

Prof. Dr. Yilmaz TIGIN (Founder Dean 1976-1982)

Prof. Dr. Fikret Hakki BILGIN (1982-1985)

Prof. Dr. Mustafa ULGEN (1985-1987)

Prof. Dr. Mutahhar ULUSOY (1987-1988)

Prof. Dr. Gulumser COLAK (1988-1991)

Prof. Dr. Mine AKALAR (1991-1997)

Prof. Dr. Fatma ATAKUL (1998-2007)

Prof. Dr. Sebnem ESKIMEZ (2007-2010)

Prof. Dr. Remzi NIGIZ (2010-)

Dicle University, Faculty of Dentistry still operates with 9 professors, 12 associate professors, 22 assistant professors, 17 research assistants, 41 doctoral students, 7 master students and 43 administrative staff. 1096 dentists and 137 doctoral students have graduated since its inception, and the faculty now enters the 2012-2013 academic year with 403 students.

ESOGÜ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİNİN KURULUŞ SÜRECİ

FOUNDATION PROCESS OF ESOGU FACULTY OF DENTISTRY

Mehmet Cem KEÇİK

Dekan, Eskiőehir Osmangazi Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dekanlığı,
Meşelik Kampüsü, Odunpazarı/ESKİŐEHİR
e-mail: ckecik@ogu.edu.tr

ÖZET

Eskiőehir’de Diş Hekimliği Fakültesi iki kez kuruldu: 1- İlk defa, 1973’te kurulan Anadolu Üniversitesi’nin üç fakültesinden biri olarak faaliyete geçti. Ancak öğrenci alımı geciktiğinden 1982 yılındaki Eskiőehir Yükseköğrenim Kurumlarının yapılanması sırasında kapatıldı. 2- 2008 yılında ESOGÜ bünyesinde ikinci kez kuruldu. Fakülte bu yıl öğrencisini almış ve öğrenime başlamıştır.

Bu sözlü bildiride, Diş Hekimliği Fakültesi’nin bu süreci kronolojik olarak ayrıntılı şekilde sunulacaktır.

SUMMARY

Faculty of Dentistry was founded in Eskiőehir at two different periods: 1- First time, the faculty swang into action as one of three faculties of Anadolu University founded in 1973. However due to delay of admission of students, it was ceased in 1982 during regulation of Higher Educational Institutes of Eskiőehir. 2- In 2008, it was founded in ESOGÜ for second time. This year faculty admitted its students and started their education.

In this oral presentation, this process of the Faculty of Dentistry will be presented chronologically in detail.

EGE ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ'NİN KURULUŞ VE FAALİYETLERİNE İLİŞKİN TARİHÇESİ

HISTORY OF EGE UNIVERSITY FACULTY OF DENTISTRY REGARDING ITS ESTABLISHMENT AND PROCEEDINGS

Övül KÜMBÜLOĞLU

Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
e-mail: t_ovul@yahoo.com

ÖZET

Diş hekimliğinin özgün bir meslek olarak yapılanmaya başlaması 18.yy ikinci yarısından itibaren başlamış olmakla birlikte, çok daha eski çağlardan beri insanoğlunun ağız, diş ve çevre dokularının hastalıkları bulunduğu ve bunların tedavisi ile uğraşıldığına dair deliller bulunmaktadır. Bugün sağlık sektörünün önde gelen dallarından biri olan diş sağlığı ve tedavisi ülkemizin pek çok ilinde üniversite hastaneleri başta olmak üzere özel ve kamu kuruluşlarında yapılmaktadır.

Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi 1969 yılında Prof. Dr. İsmail Ulutaş'ın Dekanlığında Ege Bölgesinin tek Diş Hekimliği Fakültesi olarak kurulmuştur. Son yıllara kadar da bölgedeki tek Diş Hekimliği Fakültesi olma özelliğini korumuştur.

Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesinde kuruluşundan günümüze kadar 11 Dekan görev yapmış olup diş hekimliği mesleğinin ilk kadın dekanı ise, 1975'de E.Ü. Diş Hekimliği Fakültesi Dekanlığını yapan Prof. Dr. Nahide Altan'dır.

Temelde 3 bina üzerine kurulu fakülte, eğitim faaliyetleri, araştırmalar ve değişen diğer ihtiyaçlara karşılık vermek üzere 1995 yılında, şu anki haline getirildi. İlk mezunlarını 1973 yılında veren Fakültemizden bugüne kadar 3317 diş hekimi mezun olmuştur.

Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, eğitim kalitesi, uzman kadrosu ile 21. yüzyıla taşınmaktadır. Fakülte 300'den fazla eğitimci, klinisyen ve araştırmacı, 200'ü aşkın personeliyle doktoralı akademik eğitiminin yanı sıra, 625'ten fazla öğrenciye 5 yıllık tezli yüksek lisans eğitimi vermektedir. Fakültemiz Avrupa Topluluğunun eğitim alanındaki faaliyet programı olan Erasmus Programına ülkemizden katılan ilk diş hekimliği fakültesidir.

Sürekli olarak yenilenen gelişmiş cihazlarla donatılmış kliniklerimizde yılda 60 bin civarında hasta tedavi edilmektedir. Şu anda fakülte olarak sahip olduğumuz geniş olanaklar sayesinde eğitimde ve sağlık hizmetlerinde gelinmiş olan düzey, Üniversite seçme ve yerleştirme sınavlarında öğrencilerin ilk sıralarda tercih ettiği diş hekimliği fakülteleri arasında yer alan fakültemiz için geleceğe dönük planlarımıza da ışık tutmaktadır.

SUMMARY

Although the history of dentistry as a peculiar profession dates back to late 18th Century, there has been evidence that mankind has been dealing with ailments consisting of oral, dental and surrounding tissues and their treatments since the ancient times. As one of the leading branches of today's healthcare sciences, dental care and treatment services are currently being provided by university hospitals in many cities in Turkey, as well as other private and state healthcare institutions.

Being the only dental school in Aegean Region since its foundation until recent past times, Ege University Faculty of Dentistry was founded in 1969, under deanship of Prof. Dr. İsmail Ulutaş.

Since its establishment, Ege University Faculty of Dentistry has been governed by a total of 11 Deans. Prof. Dr. Nahide Altan, who was the Dean of Ege University Faculty of Dentistry in 1975, is the first female dean in the profession of Dentistry.

The Faculty was originally established on 3 buildings and gained its current status in 1995, in order to accommodate educational services, research studies and various other necessities. With its first graduates in 1973, a total of 3317 dentists have graduated from our Faculty until today.

With its quality of education and experienced staff, Ege University Faculty of Dentistry is advancing towards the future. With over 300 lecturers, clinicians and researchers, as well as over 200 administrative staff members, our Faculty provides not only doctoral academic education, but also 5-year post-graduate licence programs to more than 625 students. Our Faculty is the first faculty of dentistry from Turkey to participate in European Union's Erasmus Scholarships and Academic Cooperation Program.

Every year, around 60.000 patients receive dental treatment in our clinics, equipped with state-of-the-art equipment, which are being constantly upgraded. Our Faculty is among the most preferred dental schools for dentistry education. With the impact of broad resources and opportunities offered by our Faculty, our leading status in terms of quality of education and healthcare services provides us with motivation in our plans for the future.

KKTC YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ'NİN KURULUŞ TARİHÇESİ

FOUNDATION HISTORY OF NEAR EAST UNIVERSITY FACULTY OF DENTISTRY

Prof. Dr. Hikmet SOLAK, Yard. Doç. Dr. Beste KAMILOĞULLARI
KKTC Yakındoğu Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi

ÖZET

YDÜ Kurucu Rektörü Dr. Suat Günsel'dir. "Adada kıtali gibi yaşamak" felsefesinden yola çıkarak uzun yıllar yaptıkları yoğun girişimlerle 1988 yılında KKTC Milli Eğitim Bakanlığı'nın 17/1986 sayılı Milli Eğitim Yasası'na bağlı olarak Bakanlar Kurulu onayı ile Lefkoşa'da kurulan Yakın Doğu Üniversitesi, bugün 55'e yakın ülkeden gelen öğrencileriyle, uluslararası bir kimlikte; Lefkoşa'da etkinlik gösteren bir yüksek öğretim kurumudur. Dr. Suat Günsel Sağlık Bilimleri alanında da fakülteler kurmak için yoğun girişimlerde bulunmuşlardır. YDÜ Diş Hekimliği Fakültesi Ankara Üniversitesi ve Yakın Doğu Üniversitesi arasında yapılan bir protokolle ve YÖK 'ün onayı ile resmen kurulmuş ve 1 Ekim 2007 tarihinde 1. sınıf öğrencileri ile eğitime başlamıştır. KKTC üniversiteleri içersinde kurulan ilk ve tek diş hekimliği fakültesidir.

2 Ocak 2008 tarihinden itibaren de kliniklerde hasta alımına başlanmıştır. Sağlık alanındaki Uluslararası Akreditasyon Kuruluşu JCI, YDÜ Diş Hekimliği Fakültesi'ni Hastane kompleksinden bağımsız dünyadaki bu belgeyi alan ilk Diş Hekimliği Fakültesi Kliniği olarak, uluslararası platformda alınmış en yüksek değerlendirme puanı ile akredite etmiştir. Diş Hekimliği Fakültesinde 8 ana-bilim dalı ve klinik mevcuttur.

2007-2008 eğitim-öğretim yılında toplam öğrenci sayısı 45 iken bugün toplam öğrenci sayısı 611'e ulaşmıştır. Fakültemiz ilk mezunlarını 2012 yılında vermiştir.

Fakülte'nin kurucu Öğretim Üyeleri Ankara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. A.Ersan Ersoy , Prof. Dr. Serap Çetiner, Prof. Dr. Hakan Gögen, Prof. Dr. Hikmet Solak, olup KKTC' deki kurucu üye ise Dr. Beste Kâmioloğlu'dur. Nisan 2010'da Fakülte'nin kurucu ve ilk dekanının görevden alınması ile üst yönetim tarafından fakültemizde yeniden yapılanmaya gidilmesine karar verilmiş ve bu kararlar çerçevesinde Klinik ve Akademik yapı birbirinden ayrılarak Klinikler direkt olarak; akademik yapı ise Rektörlük üzerinden mütevelli heyetine bağlanmıştır. Kliniklerin idaresi için Başhekimlik makamı kurulmuştur. Başhekimlik; Başhekim(Prof.Dr Hikmet Solak) ve Başhekim Yardımcısı(Dr. Beste Kâmioloğlu)'ndan oluşmaktadır. Dekanlık Görevini Prof. Dr. Muhtar Ulusoy yürütürken Dekan yardımcılığına prof. Dr. Serap Çetiner getirilmiştir.

SUMMARY

Founder Rector of the Near East University is Dr. Suat Günsel. Based on his philosophy "To live on an island like a person on a continent" for many years he got in touch with TRNC Ministry of National Education. Depending on the Law of National Education numbered 17/1986 and with the approval of the Council of Ministers, The Near East University is established in 1988 at capital city of TRNC; Nicosia. Today students from 55 countries all over the world are educated at Near East University which has an international identity and acceptance. Dr. Suat Günsel has made intensive efforts for many years to establish Faculties of Health.

The Near East University, Faculty of Dentistry is established after a protocol is signed between Near East University and University of Ankara, and after the approval of the Council of Higher Education "YÖK". Students' education firstly started on October 1st 2007.

At January 2nd, 2008 patient acceptance and treatment started at the clinics. JCI International Health Accreditation Agency, accredited The Faculty of Dentistry with the highest evaluation score as the first independent Dental Clinic apart from the Hospital complex .

8 clinical departments are available at the faculty. While the total number of students in the academic year 2007-2008 was 45 today the faculty has reached a total number of 611 students from different countries as well as home students. Our faculty is proud of having its first graduates this year. Founding members of the NEU Faculty of Dentistry are Prof. Dr. A. Ersan Ersoy Prof. Dr. Serap Çetiner, Prof. Dr. Hakan Gögen, Prof. Dr. Hikmet Solak from the Ankara University Faculty of Dentistry, and in TRNC the founding member is Dr. Beste Kâmiloğlu. In April 2010, the Dean of the Faculty was dismissed. It was decided by the University's authorities then to proceed the restructuring of faculty and within the framework of these decisions the Clinical and Academic structures are separated; In 2010, Prof. Dr. Mutahhar Ulusoy is involved to the faculty's academic staff and later acknowledged as Dean of the faculty. In 2010 Prof. Dr. Hikmet Solak is assigned as Head Doctor responsible of the clinics while Dr. Beste Kâmiloğlu is assigned as vice of head doctor. This year Prof. Dr. Serap Çetiner is assigned as Vice of Dean.

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ TARİHÇESİ

KOCAELİ UNIVERSITY HISTORY OF DENTISTRY FACULTY

Önjen TAK¹, Meral KAVAK²

¹Kocaeli Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

²Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

e-mail: onjentak@hotmail.com

ÖZET

Kocaeli Üniversitesi'nin ilk temelleri 1976 yılında 1418 sayılı yasa ile "Kocaeli Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi" nin kurulmasıyla atılmıştır. 2547 sayılı yasanın yürürlüğe girmesiyle Yüksek Öğretim Kurulunun kurulmasından sonra Akademiler kapatılarak üniversitelere bağlanmıştır. Bu kapsamda Kocaeli Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi, 20 Temmuz 1982'de "Kocaeli Mühendislik Fakültesi" adı altında Yıldız Teknik Üniversitesi'nin Kocaeli Mühendislik Fakültesini oluşturmuştur. 3 Temmuz 1992 tarih ve 3837 sayılı kanunun 25. maddesi uyarınca da "Kocaeli Üniversitesi" adını almıştır.

1998-2006 yılları arasında Kocaeli Üniversitesi Rektörlük görevini yürüten Prof. Dr. Baki KOMSUOĞLU'nun gayretleri sonucunda Kocaeli Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi; Milli Eğitim Bakanlığı'nın 12.05.2008 tarih ve 10475 sayılı yazısı üzerine, 28.03.1983 tarih ve 2809 sayılı Kanunun ek 30'uncu maddesi uyarınca, Bakanlar Kurulu'nun 17.05.2006 tarihli toplantısında alınan 2006/10485 sayılı karar ile kurulmuştur.

17.04.2008 tarihinde Kocaeli Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sezer Şener KOMSUOĞLU ile Kocaeli İl Özel İdaresi arasında imzalanan protokole istinaden, Başiskele İlçesi Paşadağ Mevkii'nde bulunan 54.000 m² arazi üzerinde inşa edilmiş, 8.200 m² kapalı alana sahip bina, Kocaeli Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'ne tahsis edilmiş ve Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ali DEMİRCİ fakülte kurucu dekanı olarak atanmıştır. 25.05.2009 tarihinde Prof. Dr. Ali İhya KARAMAN dekanlık, 24.06.2009 tarihinde ise Yrd. Doç. Dr. Önjen TAK ve Yrd. Doç. Dr. Ülker CİLASUN dekan yardımcılığı görevlerine başlamıştır.

2008-2009 Eğitim-Öğretim yılında 1 profesör, 4 yardımcı doçentten oluşan öğretim üyesi kadrosu ve 25 öğrenci ile eğitime başlanmış, ardından 2009-2010 Eğitim-Öğretim yılında 45, 2010-2011 Eğitim-Öğretim yılında 53, 2011-2012 Eğitim-Öğretim yılında 65 ve 2012-2013 Eğitim-Öğretim yılında ise 79 öğrenci olmak üzere toplam 267 öğrenci eğitime başlamıştır.

Eğitim Öğretim yılı	TC Uyruklu		Yabancı Uyruklu		Toplam
	Kız	Erkek	Kız	Erkek	
2008-2009	12	13	0	0	25
2009-2010	20	21	3	1	45
2010-2011	31	21	1	0	53
2011-2012	26	29	2	8	65
2012-2013	43	29	4	3	79

Mayıs 2009 tarihinde Ortodonti Anabilim Dalı Prof Dr. Ali İhya KARAMAN; Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı Yrd. Doç. Dr. Önjen TAK; Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi Anabilim Dalı Yrd. Doç. Dr. Ülkem CİLASUN; Diş Hastalıkları ve Tedavisi Anabilim Dalı Yrd. Doç. Dr. Haluk Emre Özel tarafından kurularak klinik ve akademik hizmetler vermeye başlanmıştır.

25.05.2009 tarihinde 6 diş ünitesi ve 5 öğretim üyesi ile toplam 162 m² alanda klinik hizmeti vermeye başlanan Kocaeli Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'nde Aralık 2009'da Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı Yrd. Doç. Dr. Enver Alper SİNANOĞLU; Mart 2010'da Periodontoloji Anabilim Dalı Yrd. Doç. Dr. Esra GÜZELDEMİR; Mayıs 2011'de Pedodonti Anabilim Dalı Yrd. Doç. Dr. Ülkü Şermet ELBAY ve Endodonti Anabilim Dalı Yrd. Doç. Dr. Dilek YİĞİT tarafından kurularak 8 anabilim dalında da klinik ve akademik faaliyetlere başlanmıştır.

Eylül 2012 itibariyle 1 profesör, 3 doçent ve 13 yardımcı doçent olmak üzere 17 öğretim üyesi ve 6 araştırma görevlisi ile eğitim-öğretim ve klinik faaliyetler devam etmektedir.

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

SULEYMAN DEMIREL UNIVERSITY, FACULTY OF DENTISTRY

U. Burak TEMEL* M. Hakan TÜRKKAHRAMAN**

*Süleyman Demirel Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, İsparta,
e-mail: dttemel@gmail.com

**Süleyman Demirel Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, İsparta,
e-mail: hturkkahraman@gmail.com

ÖZET

Süleyman Demirel Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi 1995 yılında kurulmuş ve 1995-1996 eğitim-öğretim yılında ilk 31 öğrencisini almıştır. İlk yıl öğrenciler binaları olmadığı için tıp fakültesi öğrencileri ile eğitim-öğretimlerine devam etmişlerdir. 1996 yılında fakülteye tahsis edilen binada, 2 öğretim üyesi, 6 araştırma görevlisi ile klinik hizmetler vermeye başlanmıştır. İlk mezunlarını 2000 yılında vermiştir.

Fakültemiz Mart 2011'de 22.000 m²lik kullanım alanı olan kendi binasına taşınmıştır. Süleyman Demirel Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi kadrosunda şu an 7 Profesör, 8 Doçent, 20 Yardımcı Doçent, 31 Araştırma Görevlisi ve 52 doktora öğrencisi görev yapmaktadır. Fakültemizden her yıl ortalama 50 lisans, 10 doktora öğrencisi mezun olmaktadır. Bunun yanında her yıl ortalama 80.000 hastaya diş sağlığı hizmeti verilmektedir.

Süleyman Demirel Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesinin hedefi, öğrencileri diş hekimliği eğitimindeki güncel programlarla ve araştırmalarla eğitmek ve teknolojiye gelişmeleri de kullanarak yüksek düzeyde hasta memnuniyeti sağlamaktır. Aynı zamanda, gittikçe artan araştırmalarla birlikte bilime olumlu yönde katkı sağlamak fakültemizin diğer bir amacıdır.

SUMMARY

Suleyman Demirel University, Faculty of Dentistry was established in 1995, and started the academic year in 1995 with 31 students. At the first year, the students continued their education with medicine students due to lack of their building. In 1996, Faculty has been started the clinic service with 2 faculty members, 6 research assistants at the building that was allocated to dentistry faculty. First students graduated at 2000.

Our faculty has moved to its own building which has 22.000 m² usable area. At the moment, 7 professors, 8 associate professors, 20 assistant professors, 31 research assistants and 52 doctorate students are working at Suleyman Demirel University, Faculty of Dentistry. Our faculty graduates an average of 50 license students, 10 PhD students each year. In addition, dental health services are provided to an average of 80,000 patients each year.

The mission of Suleyman Demirel University Faculty of Dentistry is to educate students with outstanding programs and researches in dentistry education and to ensure high patient satisfaction with using the technological advancement. At the same time, contribution to science positively with accumulating researches is another aim of our faculty.

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ'NİN TARİHÇESİ

THE HISTORY OF ÇUKUROVA UNIVERSITY FACULTY OF DENTISTRY

Serdar TOROĞLU*, Funda Gülay KADIOĞLU**

*Çukurova Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dekanı ve Ortodonti Anabilim Dalı Başkanı

**Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı ADANA

e-mail: fgkadioglu@cu.edu.tr

ÖZET

Çukurova Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi 1993 yılında kurulmuş, 1995 yılında 20 öğrenci ile eğitime başlamış ve ilk mezunlarını 2000 yılında vermiştir. Beş yıllık mezuniyet öncesi eğitim döneminde öğrencilere hem teorik hem pratik dersler verilmektedir. Eğitim programının ilk üç yılı klinik öncesi eğitimini, son iki yılı ise klinik eğitimini kapsamaktadır. Klinik öncesi dönemde öğrenciler tam donanımlı bir simülasyon laboratuvarında eğitim almaktadır. Eğitim programımız “ergonomi ve dört elleri diş hekimliği” sistemi üzerine kurulmuştur. Fakültemizin temel hedefi üstün nitelikli ağız ve diş sağlığı hizmeti sunabilen; toplumun ağız-diş sağlığının gelişmesine katkıda bulunan; etik farkındalığı yüksek; nitelikli klinik bilgi ve beceri sahibi diş hekimleri yetiştirebilmektir. Fakültemiz klinik hizmetlerinde 2006 yılından beri ISO 9001-2000 kalite belgesine sahiptir.

SUMMARY

The Cukurova University Faculty of Dentistry was founded in 1993. The school started providing education for a total of 20 undergraduate students in the academic year 1995-1996. The first graduation ceremony of our Faculty was held in the academic year 2000-2001. During the five-year undergraduate education, both theoretical and practical courses are given to the students. This education program covers pre-clinical training during the first three years and clinical practicing during the last two years. Pre-clinic teaching facilities include a fully equipped simulator lab system. The principles of ergonomics and four handed dentistry were implemented in education program. The mission of the Faculty of Dentistry is to educate dentists who will provide the best oral and dental health care; to improve the health of the population; to increase ethical awareness and to achieve the highest quality in clinical knowledge and skills. The Faculty is certified ISO 9001-2000 quality management systems for hospital services since 2006.

T.C. İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ TARİHÇESİ

THE HISTORY OF TC İSTANBUL MEDİPOL UNIVERSITY SCHOOL OF DENTISTRY

Tuğba TOZ

İstanbul Medipol Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi

e-mail: ttoz@medipol.edu.tr

ÖZET

İstanbul Medipol Üniversitesi sağlık hizmeti öncelikli olmak üzere, evrensel, çağdaş, nitelikli bir üniversite olarak gençlere yeni fırsatlar sunmak amacı ile Türkiye Eğitim Sağlık ve Araştırma Vakfı (TESA) tarafından kurulmuştur. Bu vakfın kurucusu, Medipol Sağlık Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Fahrettin Koca'dır. Profesör Doktor Sabahattin Aydın İstanbul Medipol Üniversitesi rektörüdür ve Diş Hekimliği Fakültesi Dekanı ise Profesör Doktor Hüsamettin Oktay'dır. Tarihi yarımada kurulu, İstanbul'un her yönünden ulaşılabilen merkezi konumdaki Haliç yerleşkesinde 2010-2011 öğretim yılında Tıp Fakültesi, Eczacılık Fakültesi, Diş Hekimliği Fakültesi ve Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde eğitime başlamıştır. Diş Hekimliği Fakültesi Dekanı profesör doktor Hüsamettin Oktay'dır. İstanbul Medipol Üniversitesi eğitimine nitelikli akademik kadrosu ile devam etmektedir. Yedi diş hekimi bu yıl içerisinde altı anabilim dalında uzmanlık eğitimine başlamıştır. Sağlık Bilimleri Enstitüsü ve Sosyal Bilimler Enstitülerine de öğrenci kabul edilmektedir. Bir "kent üniversitesi" olarak Haliç Yerleşkesi'nde eğitime başlamış olan İstanbul Medipol Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Eczacılık Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, Beslenme ve Diyetetik Bölümü ve Sağlık Meslek Yüksekokullarıyla eğitime 2012-2013 eğitim yılında Kavacık Yerleşkesi'nde devam edecektir. Üniversitemiz Eğitim Araştırma ve Uygulama Hastanesi ise Bağcılar'da hizmete geçmiştir. Bununla birlikte inşaatı hızla devam etmekte olan Kavacık Yerleşkesi önümüzdeki yıllarda diğer fakültelerimize de ev sahipliği yapacaktır.

SUMMARY

Giving priority to health care, İstanbul Medipol University was founded by Turkish Education Health and Research Foundation (TESA) with the aim of being a universal, modern and qualified University to offer new opportunities for young people. The founder of this foundation is Dr. Fahrettin Koca, the Chairman of the Board of Medipol Health Group. Professor Sabahattin Aydın is the rector of İstanbul Medipol University and the dean of the school of Dentistry is Professor Hüsamettin Oktay. The Schools of Medicine, Pharmacy, Dentistry and Health Sciences began education in 2010 - 2011 academic year in the Golden Horn campus at the historical peninsula of Istanbul which is in a central location accessible from all sides. İstanbul Medipol University School of Dentistry goes on its education with a qualified academic staff. Seven dentist were started education to be specialized in six department of the school this year. Postgraduate students are accepted to the Institutes of Health Sciences and Social Sciences. As an "urban university" at the Golden Horn Campus, İstanbul Medipol University will continue its education on Kavacık Campus in academic year 2012-2013 with the schools of Law, and Pharmacy, Programs of Health Administration and Nutrition and Dietetics and Vocational School of Health Sciences. The Research and Training Hospital of our University started the health service at Bağcılar. However, with the rapidly ongoing construction, Kavacık Campus will host the other schools in the next years.

ALFRED KANTOROWICZ: IMPORTANT CHARACTER IN THE DEVELOPMENT OF DENTAL MEDICINE IN TURKEY AND BULGARIA

Ivelin ANDREEV

Medical University –Department of Public Health, Sofia
e-mail: dolphin.iaa@gmail.com

SUMMARY

The author analyzes the role of German schools in dental medicine from the beginning of 20th century in the training of the first Bulgarian dentists, the first professors of dental medicine in Turkey and Bulgaria, one of the greatest names in dental medicine: Prof. Alfred Kantorowicz, DM, who appears in 1933 (or 1934) in Istanbul, and takes the position of Principal of the Higher School of Dental Medicine, the University of Istanbul till his retirement in 1948.

The founders of Bulgarian stomatology have specialized with him:

Prof. Slavcho Davidov, DM /1905-1981/, habilitated in Leipzig, Germany. The first Chairman of the Department of Dental Medicine, Surgical Stomatology and Face & Jaw Surgery of the University of Sofia.

1. Prof. Dimitar Sirakov, DM /1905-1975/, habilitated in Freiburg, Germany. Chairman of the Department of preservative dentistry, later: Therapeutic Stomatology of the Faculty of Medicine of the University of Sofia.
2. Prof. Georgi Stilianov, DM /1896-1979/, habilitated in Halle, Germany. Chairman of the Department of Prosthetic Dentistry of the Faculty of Medicine of the University of Sofia. Personal Dentist of King Boris III and his family.

Prof. Kantorowicz, independently on his indisputable recognition in Europe, as a scholar and professor in dentistry, was affected by the NS in Germany. A non-Aryan and “dissident”, he was repressed: expelled from the University of Bonn and interned in two concentration camps consecutively. In December 1933, he was free after the protection of the Crown Prince of Sweden and emigrated to Istanbul. Here, he rose the level of teaching of dentistry, published several works and retired in 1948. In 1950 he returned to Germany.

Prof. Alfred Kantorowicz is founder of the “Bonner Schule” of orthodontia.

In Istanbul, during the thirties, most of the best Bulgarian stomatologists specialized with him.

TÜRKİYE'DE DIŞ HEKİMLİĞİ RADYOLOJİSİ EĞİTİMİNİN GELİŞİMİ

THE DEVELOPMENT of DENTAL RADIOLOGY EDUCATION in TURKEY

Emin MURAT CANGER

Erciyes Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Melikgazi/38039 KAYSERİ

e-mail: emcanger@erciyes.edu.tr/

eminmuratc@gmail.com

ÖZET

X-ışınları, 1895'de Wilhelm Conrad Roentgen tarafından keşfedilmelerinden çok kısa bir süre sonra diş hekimliği alanında kullanılmaya başlandı. Radyoloji, diş hekimliği eğitimine 1909'da Howard R. Raper tarafından dahil edildi. İlk dental radyoloji kitabı da yine 1913 tarihinde Raper tarafından yazıldı. Türkiye'de ise diş hekimliği radyolojisi eğitimi 1927 yılında Prof. Dr. Mehmet Selahattin ERK'in Diş Tababeti Mektebinde görevlendirilmesiyle başladı. Radyoloji eğitimi 1928 yılından 1940'lı yıllara kadar olan dönemde 5 ve 6. sınıflarda verilmekteydi. 1950'li ve 1960'lı yıllarda ise 5 ve 6. sınıflarda teorik, 7 ve 8. sınıflarda pratik olarak verilen radyoloji eğitimi, 1960'lı yıllardan 1980'li yıllara kadar olan dönemde ise sınavsız bir seminer şeklinde verilmeye başlandı. Günümüzde ise 5-6 ve 7 ve 8. sınıflarda teorik, 7-8 ve 9-10. sınıflarda ise pratik olarak radyoloji eğitimi verilmektedir. Diş hekimliği radyolojisi ile ilgili ilk ders kitabı olarak da 1928 yılında Kazım Bey tarafından yazılan "Tababet ve Dişçilikte Ziya Tedavisi" adlı kitap gösterilebilir. Ancak bu kitap 214 sayfadan oluşmaktaydı, ama diş hekimliği ile ilgili bölüm yalnızca 10 sayfadan ibaretti. İkinci kitap ise 1951 yılında Prof. Dr. Suat İsmail GÜRKAN tarafından yazılan "Diş Hekimliği Radyolojisi"dir. Üçüncü kitap da 1977 yılında Prof. Dr. Gündüz BAYIRLI tarafından yazılmış olan "X Işınları ve Diş Hekimliğinde Kullanımı" dır. Bu alandaki en son 2 kitap ise Atatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Öğretim Üyelerince yayınlamıştır. İlki 2001 yılında Prof. Dr. Abubekir HARORLI, Doç. Dr. Ahmet Berhan YILMAZ ve Yrd. Doç. Dr. Murat AKGÜL'ün yazdıkları "Diş Hekimliğinde Radyolojide Temel Kavramlar ve Radyodiagnostik" ve 2006 yılında Prof. Dr. Abubekir HARORLI, Doç. Dr. Murat AKGÜL ve Yrd. Doç. Dr. Saadetin DAĞISTAN tarafından yazılan "Diş Hekimliği Radyolojisi" adlı kitaplardır.

SUMMARY

X-rays, which were discovered by Wilhelm Conrad Roentgen, were introduced in the field of dentistry a few months after their invention. The education of radiology was introduced in the field of dentistry by Howard R. Raper in 1909. Raper was also the scientist who wrote a dental radiology text book in 1913. In Turkey, dental radiology education started in 1927 after the assignment of medical radiologist Prof. Dr. Mehmet Selahattin Erk as the first radiology professor of the Istanbul Darülfünunu Dişçi Mektebi (Istanbul University Faculty of Dentistry). While from 1928 to 1940s radiology education was applied as theoretical at the 5th-6th semester, in 1950s and 1960s, it was applied as theoretical at the 5th- 6th semester, and practical at the 7th- 8th semester. After than, radiology education was started to be applied as a course without examination at the 5th- 6th, 7th- 8th, and 9th- 10th semesters in 1970s and 1980s. At the present day, radiology is thought as theoretical at the semesters of 5th-6th, 7th- 8th, and as practical at the semesters of 7th- 8th and 9th- 10th. the first radiology text book

was the “Tababet ve Dişçilikte Ziya Tedavisi” (X-ray Therapy in Dentistry and Medicine) which was written by Kazim Bey in 1928. Although this book was containing 214 pages, only 10 pages of it was about dental radiology. The second text book which was entitled as “Diş Hekimliği Radyolojisi (Dental Radiology)” was written by Prof. Dr. Suat İsmail GÜRKAN in 1951. The book, entitled “Röntgen Işınları ve Diş Hekimliğinde Uygulamalar (X- rays and its application in Dentistry)” which was written by Prof. Dr. Gündüz BAYIRKLI in 1977 constituted the third book. Two recent books on this field of interest was written by professors of Atatürk University Faculty of Dentistry. First of the two was written by Prof. Dr. Abubekir HARORLI, Doç. Dr. Ahmet Berhan YILMAZ and Yrd. Doç. Dr. Murat AKGÜL in 2001 and entitled “Fundamental Concepts on Dental Radiology and Radiodiagnostic (Diş Hekimliğinde Radyolojide Temel Kavramlar ve Radyodiagnostik)”. The last one entitled “The Radiology of Dentistry (Diş Hekimliği Radyolojisi) and written by Prof. Dr. Abubekir HARORLI, Doç. Dr. Murat AKGÜL ve Yrd. Doç. Dr. Saadettin DAĞISTAN in 2006.

OSMANLILARDA DIŞ HEKİMLİĞİ

DENTISTRY IN OTTOMANS

Huriye ÇOLAKLAR

İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakóltesi Kütüphane Müdürü,
e-mail: colaklar@istanbul.edu.tr

ÖZET

Doğu ile Batıyı kucaklayan bir coğrafi yapıya sahip Türkiye’de, tıbbın ve diş hekimliğinin kökleri Anadolu’da atılmıştır. İslam tıbbının en olgun dönemi, Anadolu topraklarında Osmanlı Devleti’nde yaşanmıştır. Antikçağ ve Eski Yunan bilimi, Osmanlı uygarlığının da doğup geliştiği Anadolu topraklarında doğmuş, tıp felsefeyle orada bütünleşmiş ve Güneybatı Anadolu kıyısındaki Kos’ta bugünkü tıbbın kaynağı olan Hippokratik tıp gelişirken onun alternatifi karşı kıyıda Knidos (Datça) da ortaya çıkmıştır. Öte yandan tapınak tıbbı, Efes, Bergama, İskenderiye, İzmit, İznik gibi şehirlerde en görkemli yapıları da Anadolu’da inşa etmiştir. Bergamalı Galen (131-200), Efesli Rufus (M.S.1 yy), Efesli Soranus (M.S.2 yy) gibi İslam hekimlerine kaynaklık eden pek çok önemli antikçağ hekimi de Anadolu’da doğmuş, eğitim almış ve mesleklerini uygulamıştır. Osmanlı Devleti, 13.yüzyılın sonunda Anadolu’da küçük bir devlet olarak ortaya çıkmış ve daha sonra İmparatorluğa dönüşmüştür. Dolayısıyla var olduğu topraklarda kendinden önceki Türk-İslam bilim ve kültür alt yapısını miras alırken, bir anlamda, burada gelişen antik çağın bilimini ve kültürünü de (tıp, felsefe, matematik, vb.) miras almıştır. Doğu dünyasında ve İslâm’da gelişen pozitif bilimler içinde ön sırada yer alan tıp ve diş hekimliği alanları bu çerçevenin dışında kalmaz. 13. ve 15. yüzyıllarda Osmanlılarda, diş hekimliğinin gelişimi diş hastalıkları ile periodontoloji konuları üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bu yüzyıllarda hekim cerrahlar tarafından diş ağrısı ve diőeti iltihabları üzerine ilaçlar tavsiye edilmektedir. 14. ve 15. yüzyıllarda Türk hekim yazarlarının çocuk diş hekimliği ile de ilgilendiklerini görmekteyiz. Bu yüzyıllarda yapılan çocuk dişleri ile ilgili çalışmalarda daima ağız ve diş eti hastalıkları ile bir arada yer almıştır. 14. ve 15. yüzyıllarda yazılmış Türkçe cerrahi eserinde ve tıp yazmalarında yazarların ağız cerrahisi, ağız hastalıkları (stomatoloji), çene hastalıkları cerrahisi, dil hastalıkları, ağız ve diş sağlığı konularına da yer verdiklerini görmekteyiz. 15. ve 19. yüzyıl arasında Osmanlı diş tababetinde görülen gelişmeler, diş çekimini gerçekleştiren cerrahların varlığı ve 1909’da ilk Dişçi Mektebi’nin açılması diş hekimliği eğitiminin de başlamasını sağlamıştır. Bu çalışmada, Osmanlılarda 13-19 yüzyıllar arasındaki diş hekimliğinin gelişimi ve eğitimi konusu ana hatlarıyla ele alınacaktır.

SUMMARY

With a geographic structure that embraces East and West in Turkey, in Anatolia, was laid the roots of medicine and dentistry. Islamic medicine, the most mature period, there was the lands of Anatolia in the Ottoman Empire. Antiquity and Ancient Greek science, born and developed in the Ottoman civilization was born in the lands of Anatolia, medicine, philosophy, medicine, there is the source of today’s integrated and southwestern Anatolian coast Kos Hippokratik alternative medicine developed its opposite shore of Knidos (Datca) also emerged. On the other hand the temple medicine,

Ephesus, Pergamum, Alexandria, Izmit in cities such as Nicaea has built the most magnificent structures in Anatolia. Galen of Pergamum (131-200), Ephesus Rufus (M.S. 1st century), Ephesus Soranus (M.S. 2nd century) Muslim physicians as the source of the Antique period many important physician born in Anatolia, trained and implemented a profession. The Ottoman Empire emerged as a small state in Anatolia at the end of 13th century and later became the empire. Therefore, the earlier a land of heritage, while the infrastructure of the Turkish-Islamic science and culture, in a sense, where the emerging science of antiquity and culture (medicine, philosophy, mathematics, etc.). Inherited. The developing world and in Eastern Islam in the front row of the positive sciences, medicine and dentistry in the areas remain outside of that framework. 13. and 15th centuries, the Ottoman Empire, the development of dentistry focuses on issues of dental diseases and periodontology. In these centuries, physicians surgeons on dental pain and gum iltihabları drugs is recommended. 14. and 15th interest in dentistry with centuries of Turkish physicians see children's authors. Studies on children's teeth in these centuries, always took place in conjunction with the mouth and gum disease. 14. and 15th Turkish surgical and medical manuscripts written centuries writers in his oral surgery, oral diseases (dental), jaw diseases, surgery, language disorders, oral and dental health issues that they see the place. 15. and 19th century, the Ottoman dental medicine improvement seen in the presence of surgeons that perform tooth extraction and dental education at the start of 1909 led to the opening of the School of Dental. In this study, the Ottoman Empire between 13.-19th centuries, the main lines of development and education of dentistry will be discussed.

“YILDIZ SARAYI HASTANESİNDE 1907- 1914’DE GÖREVLİ BAZI DİŞ HEKİMLERİ”*

“SOME DENTISTS CHARGED IN 1907-1914 AT THE HOSPITAL OF YILDIZ PALACE”

Rengin DRAMUR

İ. Ü. Cer. Tıp Fak Tıp Tarihi ve etik anabilim dalı emekli öğretim üyesi

e-mail: rengindramur@ttmail.com

ÖZET

Bu çalışmamızda Mekteb-i Tıbbiye'nin 1839'da Galatasaray'ında kuruluşundan itibaren dişçilik fakültesinin kuruluşuna kadar dişçilik eğitiminin tarihçesini tanımlayarak Milli Saraylar Arşivimizde incelediğimiz orijinal belgeleri tanıtacağız.

SUMMARY

We will present the orijinal documents that we examined in our National Archive in Dolmabahçe Palace belonging to the period after the foundation of the medical School in 1839 at Galatasarayı until the foundation of the faculty of dentistry in İstanbul. We'll define the history of the education of dentistry and introduce some orijinal document about the history of dentistry in the 19th century of the otoman Empire.

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ ETİK KODU'NA TARİHSEL BAKIŞ

A HISTORICAL OVERVIEW OF TURKISH DENTAL ASSOCIATION'S ETHICS CODE

Funda Gülay KADIOĞLU*

*Çukurova Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ortodonti Anabilim Dalı ve
Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı ADANA
e-mail: fgkadioglu@cu.edu.tr

ÖZET

Bir mesleğin tüm üyelerinin ahlaki bütünlüğünü koruma altına alması yönüyle etik kodlar, temel bir öneme sahiptir. Birer davranış kodu olan her bir etik kod, herhangi bir meslek için önemli bir dokümandır. Kodlar, sağlık mesleği üyelerine rehberlik ederek, mesleğin etiğe uygun bir biçimde uygulanmasını güvence altına alır.

Ülkemizde 100 yılı aşkın süredir varlık gösteren bir meslek olmakla birlikte, diş hekimliği alanında bir "etik kodu"n oluşturulması çalışmaları oldukça yenidir. Türk Dişhekimleri Birliği Etik Kurulu tarafından Haziran 1998 tarihinde Bursa'da gerçekleştirilen I. Etik Kurultayı'nda ele alınan "Diş Hekimliği Tüzüğü" geliştirme çalışmaları öncü girişimler olarak kabul edilse de, "Etik Kod" hazırlamaya yönelik kapsamlı çalışmalar ancak 2011 yılının Şubat ayında başlamış; Aralık 2011 tarihinde Ankara'da yapılan II. Etik Kurultayı'nı takiben, Türk Dişhekimleri Birliği'nin Kasım 2012'de yapılacak Genel Kurulu'na sunulmaya hazır hale gelmiştir.

SUMMARY

The ethical codes are of fundamental importance to protect the moral integrity for all members of a profession. As a professional code of conducts, each ethics code is the central document of any professionalism. The codes are trying to secure the professional practice with an ethical way by guiding the health care professionals. Although the scientific dentistry is present over 100 years in Turkey, the studies on preparing an ethics code are very new in this field.

The development study for "Dental Deontology Regulation" in First Ethics Congress in Bursa, in June 1998 held by Turkish Dental Association's Ethics Committee may be considered as a premise study. However, the comprehensive studies towards the ethics code were begun in February, 2011. Following the Second Ethics Congress in Ankara, in December, 2011, the ethics code is ready to be presented to Turkish Dental Association's General Assembly in November, 2012.

AZİZ ANTİPAS

SAINT ANTİPAS

Cengiz MORDENİZ* , **H.Kadircan KESKİNBORA**, **

*Namık Kemal Üniversitesi Hastanesi, TEKİRDAĞ

e-mail: cengizmorster@gmail.com

**Göz Hastalıkları Uzmanı, Ph.D., Tıp Tarihi ve Etiği Uzmanı,

Namık Kemal Üniversitesi Hastanesi, TEKİRDAĞ

e-mail: kadircan.keskinbora@gmail.com

ÖZET

Yunanistan'ın başkenti Atina'daki dişçilik okulunun bulunduğu alana adı verilen Antipas, dünyada bilinen ilk diş hekimi Hesi-Re'den sonra ikinci sırada yer alır. Antipas, Anadolu'nun bilinen ilk diş hekimi olup, mezarı Bergama'da Kızıl Avlu'dadır. Erken Hıristiyanlık döneminin ilk rahiplerinden olduğu için aziz olarak kabul edilmektedir. O dönemde insanlar, aziz olarak gördükleri Antipas'ın mezarından sızan yağları, krem olarak kullanmışlardır.

Bergama'da imparatorun emriyle putlara adak adamayanlar ölümle cezalandırılmakta veya sürgüne gönderilmekteydi. İncil yazarı Yuhanna bu yüzden Patmos adasına gönderilmiş ve burada bir mağarada İsa'nın kendisine görüldüğünü söylemiştir.

Bergama'lı Aziz Antipas, Kutsal kitap'ta Esinleme bölümünde (Esinleme 2:13) ifade edilen imanlı şehit olarak bilinir. İncil yazarı Yuhanna, Antipas'ı Bergama Piskoposu olarak atamıştır. Antipas, Bergamalıları putlara adak adamaktan caydırmaya başlamış, bu yüzden ölüm cezasına çarptırılmıştır. Hıristiyan efsaneleri, Bergama Piskopos'u olan Küçük Asya'nın ilk Hıristiyan şehidi Aziz Antipas'ın 92 yılı civarında Roma İmparatoru Domitian tarafından pirinç bir boğada kızartılarak Artemis tapınağında öldürüldüğünden bahseder. Herodot'a göre, pirinç bir boğanın içerisinde kızartılmak Antik Yunanda işkencenin en bilinen şekliydi. Bir sorgulama yöntemi değil, idam yöntemi idi.

Bir takım Hıristiyan inancına göre, Antipas yanmamış, gece takipçileri tarafından ölü bedeni gömülmüş ve özellikle diş ağrısı olmak üzere bir takım hastalıklar için mezarı şifa kaynağı kabul edilmiştir.

Aziz, Antipas'ı anma ve yortu günü Hıristiyan tarihinde 11 Nisan'a karşılık gelmektedir. Kendisine atfedilen özellik ise, diş ağrısının geçirilmesinde ve diş hekimlerinin koruyucusu olarak kendisine dua edilmesidir.

SUMMARY

The courtyard of The Faculty of dentistry in Athens bears the name of Saint Antipas. He is considered the second dentist in the World after the firstly known Hesi-Re. Antipas is considered to be the first dentist in Anatolia and his tomb is in the Red Court in Pergamon. He is a Saint because he is one of the first priest in the early Chrsitian period. Since people has considered Antipa s as a Saint, they used as a cream the oil obtained from his tomb.

In Pergamon, thos ewho denied to give sacrifice to the idols, they were either killed or sent to exile. Siant John the evangelist was sent to the island of Patmos in Aegean Sea fort hat reason where hyc claimed that he saw Jesus in a grotto on that island.

Saint Antipas of Pergamon is announced in the Holy Book of Revelation (Revelation 2:13) as the “faithful martyr” of Pergamon. Saint John the Evangelist ordained Antipas as the Bishop of Pergamon. Antipas was condemned to death because he was convincing people not to give sacrifices to the idols. Christian myths express that he was punished in a bull and was killed in the temple of Artemide in Pergamon in 92 AD at the time of Roman emperor Domitian. Herodotes explains that the bull is a method of executing rather than torture in the Greek Antiquity.

In the Christian faith, it is believed that Antipas was not killed in the bull, but his followers took his body to the temple and died there. His tomb was considered as a healing spot especially for toothache.

The feast day for Saint Antipas is April 11th in the Christian calendar. His attribute is healer of toothache and protector of dentists.

TÜRK DIŞ HEKİMLİĞİNİN KURUCUSU PROF. DR. HALİT ŞAZI

PROF. DR. HALİT ŞAZI, FOUNDER OF THE MODERN DENTAL MEDICINE IN TURKEY

Prof.Dr. Güngör ŞATIROĞLU

İÜ. Cerrahpaşa Faculty of Medicine

e-mail: aynurercan@cumhuriyet.com.tr

ÖZET

Ülkemizde bilimsel diş hekimliğinin ve dişçi mektebinin kurucusu Prof. Dr. Halit Şazi Kösemihal, 1869 yılında İstanbul'da doğmuştur. Babası, Samakollu Gazi Kösemihal oğullarından Şazi beydir. Annesi Nafia hanım, Mısır vekili Hacı Süleyman Ağanın torunu ve eski adliye mektupçusu Hatemi efendinin kızıdır. İlköğretimini Beylerbeyi İlkokulunda ve Beyazıt'taki Simkeşhane İlkokulunda yapmıştır. 10 yaşında iken Galatasaray'a devama başlamıştır. Okulda sınıfları başarı ile geçen ve hocalarının takdirlerini toplayan Halit Şazi; 1889 yılında Galatasaray'ın son sınıfında bulunuyordu. Tıbbiyei Askeriye'nin müsabaka imtihanını kazanıp, birinci sınıfa yazılmıştır. Tıbbiyede fizik ve kimya derslerine duyduğu büyük ilgi yüzünden evinde derhal bir laboratuvar kurmuş, fizik ve kimya tecrübelerine başlamış bu yüzden birçok kez kazalar geçirmiştir.

Halit Şazi üst sınıflarda iken, sinir hastalıklarıyla cerrahlığa merak sarmıştır. Bu merakı yüzünde Prof. Dr. Cemil Paşanın adeta gölgesidir.

Askeri Tıbbiye'yi 1894 yılında ve üstün derece ile bitiren Halit Şazi, yüzbaşı rütbesiyle doktorluğa başlamıştır. Bu sırada açılan imtihanı kazanarak Prof. Dr. Cemil Topuzlu'nun "ameliyat-ı cerrahiye" muallim muavinliğine tayin edilmiştir.

Yüzbaşı Halit Şazi, 1896 da Yunan harbi dolayısıyla askeri vazifeye çağırılmış; ancak Alasonya'da hastalanarak İstanbul'a dönmüş, tekrar Askeri Tıbbiyede hocalığa başlamış, "operatör" unvanını elde etmiştir. 1898 de Kolağalığı türbesine yükselmiş ve muallim muavinliğinden başka "Beşinci Daire-i Sıhhiye müfettişliği" görevi de kendisine verilmiştir. Bir süre sonra da Askeri Tıbbiyenin küçük - cerrahi muallimi olmuştur.

1907 de binbaşılığa yükselmiş, 1908 de yalnız diş tababeti ile ilgilenmek için, arzusu ile emekliye ayrılmıştır.

Prof. Dr. Halit Şazi, diş tababeti ile 1896 yılında Alasonya'dan geldikten sonra ilgilenmeye başlamıştı, Vefa'daki Bozdoğan Kemerinin yanındaki evinde akrabalarının dişlerini doldurup kronlar yapması, etrafın büyük ilgisini çekmişti. Böylece dostları üzerinde yaptığı uygulamalarla tecrübe ve bilgisini pekiştirmiştir.

Halit Şazi, iki yıl kadar evinde çalıştıktan sonra 1898'de yeni bir mesleğin sahibi ve öncüsü olarak ilk diş muayenehanesini Bahçekapıda börekçi fırınının karşısındaki eczane üzerinde açmış, 1901 de Eminönü meydanında Valde hanında dişçi Bazilion'un muayenehanesini satın alarak buraya yerleşmiştir.

Memleketimizde diş tababetinin bilgisiz kimselerin elinde bulunduğu bir devirde, Tıp Fakültesi cerrahi profesörlüğü yapan dirayetli bir hekimin, o günlerde hiç değer verilmeyen dişçilik gibi bir meslekle ilgilenmesi, arkadaşlarının tepki ve tenkitlerine yol açmasına rağmen o yılmamış, dişçilik mesleğinin şerefle yükselmesini sağlamıştır.

Halit Şazi, kendi kendine, tecrübeleriyle ve kitapları okuyarak edindiği mesleği üzerinde Paris ve Viyana'da incelemelerde bulunmuş, Türkiye'de Diş tababeti mesleğini bilimsel hale getirmeyi, teşkilatlandırmak ve bir okula bağışlamayı hedef edinmiş, idealist bir kişiydi artık ve nihayet 22 Kasım 1909 tarihinde, hocası Cemil Paşa'yı ikna ederek ülkemizde ilk Dişçi Mektebini kurmaya muvaffak olmuştur.

Halit Şazi Kösemihal, 1921 yılının 26 Mart günü Erenköy'deki evine dönerken Haydarpaşa vapurunda hayata gözlerini kapamış. Eyüp Sultan'da toprağa verilmiştir.
Nur içinde yatsın...

SUMMARY

Prof. Dr. Halit Şazi Kösemihal who was the founder of the modern dental medicine in turkey was born in İstanbul on 1869. His father was şazi who belong to sons of Samakoğlu Gazi Kösemihal. His mother was nafia, daughter of the post man of palace of justice called Hatemi, who also was the grandson of Hadji Süleyman aga who was elected representative of egypte within the parliament.

Prof. Halit Şazi Kösemihal had his his primary school education in Beylerbeyi primary school and in Şimkeşhane primary school on Beyazıt istanbul.

He began to follow lectures in Galatasaray high school when he was ten. Throughout his educational years he was always a very successful student highly appreciated by his lecturers.

In 1889 in his last year in Galatasaray high school he succeeded in his attempt to join in the military medical school during which he showed great interest in physics and chemistry set up a laboratory and while experimenting had many accidents.

At higher levels in his education in military medical school he started showing interest in operations as a surgeon on nerves systems and due to this new involvement he got very close to Prof. Dr. Cemil Pasha.

After his graduation from medical school with honours degree he started working as a medical doctor, while doing so he won an exam and being appointed as a lecturer as the deputy surgeon of Prof. Dr. Cemil Topuzlu. As a major by now he was called up on duty during war with Greece but fell ill in alasonya and had to return back to İstanbul and started working in military medical school as a lecturer and elevated to a position as a surgeon.

In 1898 by then ranked as "kolağası" he was appointed as the inspector of the fifth section within the medical school and immediately after that he has taken position within the school as a lecturer of the small surgery section.

In 1908 he was retired with the intention to allocate more time to dental medicine. In fact his interest in dental medicine had started while he was in alasonya. Later he had a chance to experiment in his home near Bozdoğan Kemerli at Vefa province in İstanbul, on his relatives as his patients and chrome fillings were of great interest in professional circles.

He continued this practice in his home for two years after which he set up his first dentistry at Bahçekapı opposite a bakery above a medicine shop. Later continued his practice as a dentist at Valde Palace in a place which he bought from a dentist's bazilion.

Medical dentistry by then was in a very experimental stage within medical circles. His colleagues were taken aback and were surprised to say the least when such a prominent person like Prof. Halit Şazi showed interest in this newly developing section of medicine as dentistry. But he didn't give up and continued his practice with ever growing success and his efforts made a great contribution to the development of dental medicine in İstanbul.

Later on, with his own efforts developed his knowledge and experience reading books visiting places like Paris and Vienna. He was an idealist fully committed himself to the development of this new section of medicine. He finally succeeded in persuading Cemil Pasha to set up a medical school in dentistry on 22 November 1909.

Halit Şazi Kösemihal died in İstanbul on 26 March 1921 on his way home in a boat to Haydarpaşa buried at Eyüp Sultan province.

May God bless him.

HISTORY OF DENTISTRY IN CENTRAL ASIA

Shohistahon ULJAEVA

Uzbekistan, Tashkent chemical-technological institution, Head of the Chair department
“History of Uzbekistan and political sciences”
e-mail: uljaevashohistahon@gmail.com

SUMMARY

Since ancient times in Central Asia there were tabibs dentistry, traditional methods of treated patients. They specifically were dentists, were largely universal. There is information in the first written source for the Central Asia-the Holy Book “Avesto” zoroatrism on the treatment of different diseases.

With the development of society and medicine. Even with experience in surgical dentistry. Especially during Avicenna’s surgical dentistry developed.

After he continued to treat people on his technique. In addition, the tooth treated through prayer and reading of the sacred words.

But in Uzbekistan as a professional and clinical work in the field of dentistry began in 1924. The first Department of maxillofacial surgery and dentistry was established in Faculty of medicine in the Turkestan State University, under the direction of Peter P. Sitkovskiy. In 1924, was able to organize the Department of maxillofacial surgery. After a year, the Department received an independent clinic on 10 beds. Two years later (March 1926), was a supernumerary Assistant Professor M.v. Paradoxov. In 1928, was organized by the docents course, which was headed by Prof. Sitkovskiy P., Assistant Professor M.V. Paradoxes, and worked with the 1929 years worked L.M. Obukhov. In 1932, the Assistant of faculty was transferred to the Fa. Sturejko – highly qualified physician in prosthetics. On the basis of the Department in 1936-37 academic year were organized and conducted annual courses requalification dentists. Doctors of this Chair is actively engaged in research on active on dentistry.

In 1939, the Department has 50 beds in the clinic at the former old hospital, as well as the Office of maxillofacial surgery and Traumatology on 15 beds at Institute of Orthopedics-Traumatology and bone tuberculosis. The second World War 1941-45. Opens a new stage in the history of the Department. In the third quarter of 1941, was organized by the Department of maxillofacial surgery. New and most important stage in the development of the dental service and Chair of surgical Stomatology began with the opening of the August 3, 1954 of the stomatological faculty on the basis of the course of dentistry for students of medical, Pediatric and health departments. Much of the merit for organizing the Faculty belongs to the former Rector of Tashkent Medical Institute Associate Professor Gulamov A.G.

FOLKLORİK DİŞHEKİMLİĞİNDE DİŞ AĞRISI

TOOTACHE IN FOLK MEDICINE

Oya ULU*- **İlter UZEL****

*İstanbul Aydın Üni. Diş Hekimliği Fak. Restoratif Diş Tedavisi A.D., İstanbul - Türkiye

**İstanbul Aydın Üni. Diş Hekimliği Fak. Ortodonti A.D., İstanbul - Türkiye

e-mail: oyaulu@aydin.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmada eski toplumların diş ağrısının nedenleri hakkındaki düşünceleri anlatılmakta ve diş ağrısı için yazılmış bir 17. yüzyıl monografisi tanıtılmaktadır.

SUMMARY

In this study describes the old ideas about the causes of pain and dental pain, and a monograph which was written in the 17th century for dental pain introduced.

XVI.YÜZYIL (KANUNİ DÖNEMİ) SARAY HEKİMİ MUSA BİN HAMUN'UN DİŞHEKİMLİĞİNE DAİR YAZMA ESERİ ÜZERİNE ÇALIŞMA VE İRDELEMELER

STUDIES AND INVESTIGATIONS ON MOSES HAMON'S MANUSCRIPT ABOUT DENTISTRY IN THE PERIOD OF SULEYMAN THE MAGNIFICENT (XVI.th CENTURY)

Öztañ USMANBAŞ

İ.Ü.İstanbul Tıp Fak.Tıp Tarihi ve Tıbbi Etik A.D.

e.mail: oztanusmanbas@yahoo.com

ÖZET

Devir Osmanlı İmparatorluğu'nun en kuvvetli dönemi.Yükselme Devri – Batı'da Rönesans ve tüm bilim, sanat zirvede. Osmanlı'nın başında MUHTEŞEM lakaplı Sultan Süleyman ve bizde de bilim, sanat ve tıp en yüksek ve verimli aşamasında. İmparatorluk sarayında değerli hekimler var.Çoğu Musevi kökenli.Bunlardan biri de Moses Hamons – Musa b.Hamon bir çok dile sahip bir hekim.Dişhekimliği üzerine bir monografik çalışma yapan Hamon ,yapıtını Türkçe yazıyor.İki bilim adamı ve araştırmamız bu yapıt üzerine çalışma lar yapmış. Bildiride, her iki yazarın yapıtları göz önüne alınarak bazı değerlendirmeler yapılarak; bitkisel droglarla yapılan reçeteler değerlendirilmeğe çalışılacaktır.

SUMMARY

The most developed level in science , arts and medicine was experienced during the period of Süleyman the Magnificent in the Ottoman Empire, while the Period of Renaissance was taking Place in the West. Too many well qualified physicians, who the most were also Jews took place in the Ottoman Court. Among the others one of the most well known court physician was Moses Hamons (Musa b.Hamon), who was also a multilingual made monografic studies on dentistry in Turkish. Two of Turkish researchers investigated his studies separately. We are going to figure out his herbal drugs and prescriptions based on these researchers' studies.

PERİODONTOLOJİDE KAZGILARIN (SCALER) GELİŞİMİ

THE HISTORY OF PERIODONTAL SCALERS

İlter UZEL* - Burcu KARADUMAN** - İlhan UZEL***

*İstanbul Aydın Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ortodonti A.D., İstanbul - Türkiye

**İstanbul Aydın Üniversitesi Diş Hekimliği Fak. Periodontoloji A.D., İstanbul - Türkiye

***University of Pennsylvania, School of Dental Medicine, Philadelphia, USA.

e-mail: ilteruzel@aydin.edu.tr

ÖZET

Diş taşlarının temizlenmesi operatif diş hekimliğindeki ilk işlem olan diş çekiminden sonra gelen ikinci girişimdir.

Bu girişim ilk defa 11. Yüzyılda İslam cerrahı Ebulkasım Zehravi tarafından tanımlanmış ve kullanılan aletler tanıtılmıştır.

Daha sonra işlemin en mükemmel açıklaması Fatih devri Türk hekimi Şerefeddin Sabuncuoğlu tarafından alet çizimi ile 15. Yüzyılda yapılmıştır.

Bu çalışmada batı tıp ve diş hekimliği literatürü taranmış ve başlangıçtan günümüze kadar bu önemli işlemde kullanılan aletlerin tanıtımı yapılmış ve gelişimi karşılaştırmalı olarak verilmiştir.

SUMMARY

Removal of dental calculus is the second procedure after dental extraction that is the first operation in operative dentistry.

This procedure was first described in 11th century by an Islamic surgeon; Albucasis Zehravi, who was an Islamist surgeon.

The perfect explanation of this process was made and drawn in his own manuscript "The Imperial Surgery" by Turkish surgeon lived in XVth century in the era of Conqueror; Fatih Sultan Mehmet, Serafeddin Sabuncuoglu.

In this study, western medicine and dental literature have been reviewed and the definition and comparison of the instruments used in this important procedure have been showed from past to present.

PIERRE FAUCHARD (1678-1723): ORTODONTİST

PIERRE FAUCHARD (1678-1723): ORTHODONTIST

İlter UZEL- Göksu TRAKYALI

İstanbul Aydın Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, İstanbul – Türkiye
e-mail: ilteruzel@aydin.edu.tr

ÖZET

Modern diş hekimliğinin babası olarak kabul edilen Pierre Fauchard, 1728 yılında yayınladığı “Le Chirurgien Dentiste” eserinde diş hekimliğinin uzmanlık dalları arasında ortodontiye de yer vermiş ve başarı ile tedavi ettiği vakaları sunmuştur.

Bu çalışmada, Le Chirurgien Dentiste'nin 3 baskısındaki ortodonti bölümü karşılaştırılmıştır.

SUMMARY

Pierre Fauchard, credited as being the “father of modern dentistry” published his book “Le Chirurgien Dentiste”, “The Surgeon Dentist” in 1728, which contained detailed information about all aspects of contemporary dentistry and also orthodontics. He also explained orthodontic treatments of successfully treated patients.

In this article, orthodontic sections of three different editions of “Le Chirurgien Dentiste” were compared.

PROSTODONTİDE ÖLÇÜDEN MODELE

FROM IMPRESSION TO TRAY IN PROTSHODONTICS

İlter UZEL , Zeynep TUTAL

İstanbul Aydın Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, İstanbul – Türkiye
e-mail: ilteruzel@aydin.edu.tr

ÖZET

Ölçü almanın bilinmediği zamanlarda diş hekimleri ağızda kalan dişlerin arasına mum parçası yerleştirerek yapacakları protezin maketini işleyerek çalışıyorlardı. Mumlar, bir ölçü kaşığına yerleştirilmediğinde yeterli olamıyordu. Bu sakınca 18.yy'da Fransız diş hekimi "Delabarre" tarafından giderildi. Mum yüz yıl kadar gündemde kaldıktan sonra yerini alçıya, o da halen kullanılmakta olan aljinata bıraktı.

SUMMARY

Before dentists knew how to take impressions, they adapted a small amount of wax around the teeth remaining in the mouth and build a mock-up of the prosthetic appliance in order to plan the construction of the prostheses. These "impressions" were sadly inexact because the wax wasn't contained in any kind of tray. In the 18th century, a French dentist named "Delabarre" deserves the credit for inventing that essential device needed. The age of wax impressions lasted about a century, plaster's day was somewhat shorter and the age of alginates still relatively young.

BAHRİYE MERKEZ HASTANESİ DIŞ BÖLÜMÜ KAYITLARI IŞIĞINDA, 1923-1928 YILLARI ARASINDA BAHİRİYELİLERİN AĞIZ SAĞLIĞI DURUMLARI VE UYGULANAN TEDAVİLERİN DÖNEM KOŞULLARI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

THE EVALUATION OF ORAL HEALTH STATUS OF LEATHERNECKS AND THE EXECUTED DENTAL TREATMENTS AS TO THE TIME PERIOD CONDITIONS IN THE LIGHT OF THE RECORDS OF DENTAL DIVISION OF NAVY CENTRAL HOSPITAL BETWEEN THE YEARS OF 1923-1928

Esra YEŞİLOVA*, **Eda Gülşen GÖMLEKSİZ****, **İbrahim Halil ERTÜRK*****

*ESOGÜ Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi Öğretim Üyesi, Yard. Doç. Dr.
e-mail: eyesilova@ogu.edu.tr

**İstanbul Deniz Müzesi Komutanlığı, Tarihi Deniz Arşivi Şube Müdürlüğü, Arşivci
e-mail: gulseneda@yahoo.com

***İstanbul Deniz Müzesi Komutanlığı, Tarihi Deniz Arşivi Şube Müdürlüğü, Şube Müdürü,
Dnz. Öğr. Bnb.
e-mail: hierturk@yahoo.com

ÖZET

Bahriye Merkez Hastanesi 1827 yılında Kasımpaşa'da Sakız Ağacı'nda inşa edilmiştir. Bahriye Mektebi'nin Heybeliada'ya taşınması ile birlikte 1850 yılında bu hastane de Kasımpaşa'daki okul binasına taşınmıştır. Bahriye Merkez Hastanesi'ne zamanla yeni binalar eklenmiştir. Hastane uzmanlaşmış olduğu önemli bölümleri ve geliştirilen fiziki şartlarıyla bahriyelilerin sağlık sorunlarının çözülmesinde etkin bir rol oynamıştır. Bu sözlü bildiride İstanbul Deniz Müzesi arşivinde bulunan Bahriye Merkez Hastanesi'nin Diş Bölümü'ne ait 1923-1928 yılları arasını içeren hasta kayıt defterine ait veriler sunulacaktır. Defterde farklı gemilerde ve bahriyede farklı mevkilerde görev alan subay ve erlerin isimleri, görev yerleri ve dişlerine uygulanan tedaviler kayıt edilmiştir. Savaş ortamından yeni çıkmış Türk askerlerinin ağız sağlığı ve döneme ait tedavilerin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

SUMMARY

The Central Navy Hospital was built in 1827 at Sakızağacı in Kasımpaşa. Concurrently with the movement of the Navy School to Heybeliada, this hospital then was moved to the school building. In the course of time, the new buildings had been added to The Central Navy Hospital. The hospital played an active role in the solution of health problems of leathernecks with its specialized divisions and the developing physical conditions. In this oral presentation, data which is found in İstanbul Naval Museum Archive concerning the patient registry book of Dental Division of The Central Navy Hospital between the years of 1923-1928 will be presented. In this registry book, the names, the places of duty and the executed dental treatments of the officers and private soldiers from different ships and different positions in navy were recorded. It is aimed to assess the oral health status of Turkish leathernecks after the war and the treatment modalities of the time period.

**2. ULUSLARARASI KATILIMLI
TÜRK DİŞ HEKİMLİĞİ TARİHİ SEMPOZYUMU
2. SYMPOSIUM OF THE TURKISH HISTORY OF
DENTISTRY WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION**

ÖZETLER (POSTERLER)/ABSTRACTS (ORAL)

DİŞHEKİMLİĞİ TARİHİNDE CUMHURİYETTEN ÖNCE TBMM HÜKÜMETİ TARAFINDAN VERİLEN DİŞÇİ ŞAHADETNAMESİ

DENTISTRY DIPLOMA GIVEN BY THE GOVERNMENT OF TURKISH GRAND NATIONAL ASSEMBLY BEFORE THE REPUBLIC PERIOD IN HISTORY OF DENTISTRY

Mahir GÜNDAY

M.Ü. Dişhekimliği Fakültesi Öğretim Üyesi

e-mail:mgunday@marmara.edu.tr

ÖZET

Bu sunumda Türkiye'deki dişhekimliği eğitiminin önde gelen isimlerinden Prof. Suat İsmail Gürkan'ın 17 Temmuz 1339 (1923) tarihinde Ankara'daki TBMM Hükümeti tarafından verilmiş dişhekimliği diploması sunulmaktadır. Cumhuriyetin ilanından önce verilen bu Dişçi Şahadetnamesi Türk dişhekimliği tarihi bakımından önemli bir belge niteliği taşımaktadır. TBMM Hükümeti 23 Nisan 1920'de kurulmuş ve cumhuriyetin ilanına kadar görev yapmıştır. Bu süre içerisinde çok kritik kararlar almış, ülkemizin kurtuluşunda ve Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşunda etkin rol oynamıştır.

Darülfünun Tıp Medresesi Dişçi Őubesi tarafından verilen 245 nolu bu Őahadetname Maarif Vekili olarak muhtemelen İsmail Safa (Özler) ve Darülfünun Emni Besim Ömer tarafından imzalanmıştır. O tarihlerde IV. ve V. İcra Vekilleri Heyetlerinde Maarif Vekili olarak Adana Mebusu İsmail Safa (Özler) bulunmaktadır. Őahadetnamede ayrıca Tıp Medresesi Reisi ve Katibinin de imzaları yer almaktadır. Őahadetnamenin arkasında Cumhuriyetin ilanından sonra 1928'de 259 Tescil no'su ile yeniden kaydedildiği görülmektedir. Bu uygulama muhtemelen 1928'de çıkarılan Tababet ve Őuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun ile ilgilidir.

Bu poster sunumunda eski harflerle Osmanlıca yazılan Őahadetnamenin fotoğrafı ve bugünkü harflerle ifadesi sunulacaktır.

SUMMARY

The dentistry diploma of Professor Suat Ismail Gürkan, one of the leading names of dental education in Turkey, given by the Government of Turkish Grand National Assembly (TGNA) in Ankara on July 17th 1923 (julian calendar 1339) will be presented. This dentistry diploma given before the proclamation of the republic is a worthy document in History of Turkish Dentistry. The Government of TGNA was established on April 23th 1920 and worked until the foundation of the Turkish Republic. Within this time period TGNA made critical decisions, played an effective role in emancipation of the country and establishment of the Republic of Turkey.

This diploma with the number 245 is given by the Ottoman University Madrasah of Medicine Branch of Dentistry and was signed probably by the Minister of Education Ismail Safa (Ozler) and the rector Besim Oner. Around the same time Ismail Safa (Ozler), parliamentarian from Adana, was the Minister of Education in the IV and V Cabinet. The signatures of both the Head and the Secretary of the Madrasah of Medicine are present on the diploma. It can be seen on the backside of the diploma that it was registered again with the number 259 in 1928, after the declaration of Turkish Republic. This procedure was probably related with the Law of Practicing Medicine and Medical Sciences which was introduced in the same year.

The photo of the diploma written in Ottoman Turkish and the expressions with current Turkish will be presented in this poster presentation.

DIŞ HEKİMLİĞİNİN KORUYUCU AZİZESİ: SAINT APOLLONİA

THE PATRON SAINT OF DENTISTRY: SAINT APOLLONIA

Funda Göluy KADIOĞLU*

*Çukurova Üniversitesi Diş Hekimliği Faköltesi Ortodonti Anabilim Dalı, ADANA
e-mail:fgkadioglu@cu.edu.tr

ÖZET

Saint Apollonia, diş hekimliği mesleğinin ve diş ağrısı çekenlerin koruyucu azizesidir. Apollonia, İ.S. 200'lerde Mısır'da İskenderiyede yaőamıő Hıristiyan bir kadındır ve İ.S. 249 tarihinde inançları nedeniyle şehit edilince bir azize haline gelmiştir. Romalı pagan bir güruh tarafından tutuklanmış, iőkenceye maruz kalmıő, dişleri tek tek çekilmiő, çenesi kırılmıő ve yakılarak öldürölmüőtür. şehitlik mertebesine ulaőmasını takiben, Katolik ve Doğu Ortodoks kiliseleri tarafından aziz olarak ilan edilmiştir.

Hıristiyan geleneğinde, bazı azizlerin bazı özel hastalıklar için koruyuculuk sağladığına inanılmaktadır. Saint Apollonia'nın diş ağrırlarının ve öteki diş hastalıklarının koruyucu azizesi olması, Ortaçağ Avrupası'nda diş ve diőeti hastalıklarının epidemik bir hal aldığı döneme rastlamaktadır. Sana da konu olan Saint Apollonia, Rönesans döneminde elinde, ucunda bir diş olan kerpeteni tutan veya boynundaki kolyede altın bir diş bulunan genç bir kadın olarak resmedilmiőtir.

SUMMARY

Saint Apollonia is the patron saint of dental profession, and people suffering from toothache. St. Apollonia was a Christian woman who lived in Alexandria, Egypt around 200 AD and was considered a saint who has been martyred because of her beliefs around 249 AD. She was captured and tortured, having her teeth extracted by one by and shattered her jaw before she was burned to death by the Roman mobs. Following her martyrdom, Apollonia was made a saint by the Catholic and Eastern Orthodox Christian churches.

In Christian tradition, it is believed that particular saints can give protection against specific illnesses. St. Apollonia became the patron saint of toothaches and other dental problems in the middle ages when gum and tooth disease reached epidemic status in Europe. Also, St. Apollonia has been studied in art. In Renaissance, she was portrayed as a young woman with a pair of pincers holding a tooth or with a golden tooth suspended from her necklace.

BİRİNCİ MİLLİ DİŞ TABABETİ KURULTAYI ve BASINA YANSIMALARI

THE FIRST NATIONAL DENTAL CONFERENCE and ITS REFLECTIONS in NATIONAL PRESS

Funda Gülay KADIOĞLU*

*Çukurova Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ortodonti Anabilim Dalı, ADANA

e-mail: fgkadioglu@cu.edu.tr

ÖZET

Birinci Milli Diş Tababeti Kurultayı, Türk Diş Tabipleri Cemiyeti (1925-1985) tarafından 1-5 Kasım 1932 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. Altı gün süren bu kapsamlı toplantı iki bölümden oluşmaktadır. 1-5 Kasım günlerinde gerçekleşen ve ulusal sağlık politikalarının da ele alındığı toplantının ilk bölümünde bilimsel sunumlar yer almıştır. 6 Kasım 1932 tarihinde ise farklı klinik dallara yönelik bazı pratik diş hekimliği uygulamaları yapılmıştır.

Bu toplantının taşıdığı kritik öneme, dönemin ulusal basınında da yer verilmiştir. Çalışmamızda, Kurultay'ın yapıldığı hafta boyunca yayımlanan ulusal gazeteler (Cumhuriyet, Milliyet, Son Posta, Vakit) incelenmiş ve Kurultay hakkında yazılan yazılar değerlendirilmiştir.

SUMMARY

The First National Dental Conference was held by Turkish Society of Dentists (1925-1985) on 1-5 November 1932, in İstanbul. This comprehensive meeting had two sections lasting a total of six days. On 1-5 November, a series of scientific presentations were given and national health issues were discussed. On 6 November, the clinical demonstrations were applied.

The critical importance of this meeting was reflected in the national press coverage. In our study, the national newspapers (Cumhuriyet, Milliyet, Son Posta, Vakit) published during conference week were examined and the reports about this national meeting were evaluated.

İBN SİNA'NIN DIŞ HASTALIKLARININ TEDAVİSİNDE ÖNERDİĞİ REÇETELERDEN BAZI ÖRNEKLER

SOME EXAMPLES OF THE PRESCRIPTIONS WHICH WERE RECOMMENDED BY AVICENNA

Sevgi ŞAR*, Esin KAHYA**

*Ankara Üniv. Eczacılık Fak., Eczacılık İşletmeciliği AD, Ankara,

**Emekli Öğretim Üyesi,

e-mail: esinkahya2002@yahoo.com

sevgisar98@gmail.com

ÖZET

İslam Dünyasında, daha önceki dönemlerde olduğu gibi diş hastalıklarının tedavisi büyük önem taşır. Bu dönemin belli başlı hekimlerinden olan İbn Sina'da eserlerinde bu konuyu geniş bir şekilde ele almıştır. Meşhur eseri el-Kanun'da bu konuda ayrıntılı bilgi bulmak mümkündür. Kitabın birinci cildinde baş anatomisi içinde üst, alt çeneler ve dişler ve çocuk dişleri ve diş çıkarma hakkında açıklamalara rastlanmaktadır. Eserin üçüncü kitabında ağız hastalıkları içinde diş hastalıkları ayrıntılı bir şekilde anlatılmıştır. Eserin beşinci kitabında ise ağız ve diş hastalıklarının tedavisinde kullanılacak reçete örnekleri sunulmuştur.

Bu çalışmada onun bu konuda verdiği reçete örnekleri ele alınarak değerlendirilecek ve çeşitli yönleriyle tartışılacaktır.

SUMMARY

The treatment of the dental diseases has always been important in the Islamic World since the early periods of its history. Avicenna who was one of the leading physicians of that period also dealt with this subject in detail. We can find his detailed explanations on this field in his famous book, al-Kanun (Canon). In the first volume of the book, there is an explanation of the upper and lower chin (maxilla and mandibula), the teeth, the children's teeth and their teeth cutting. In the third volume of the book, Avicenna gave detailed information about the oral and dental diseases and their treatments. In its fifth volume, we find certain prescriptions which were used for the treatment of these diseases.

In this paper we discuss some of the prescriptions suggested by him and present an evaluation and discussion of them with respect to their various aspects.